This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07580183 1
NEW YORK PUBLIC LIBRARY

JOHANNIS BONEFONII ARVERNI CARMINA.

LONDINI:

Ex Officinâ JACOBI TONSON, & JOHANNIS WATTS.

M DCC XX.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
837906
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
R 1918 L

LECTORI S.

SIſtitur hìc tibi, amice lector, Joannes Boneſonius; ob eximiam artis metricæ in hendecaſyllabis maximè pangendis facultatem inter primos ſui temporis poëtas numeratus; elegans Catulliani ſtyli feliciter fingendi artifex, & nequitiarum apud laſcivientes hujuſmodi ſcriptores conſuetarum imitator; eam ſibi nonnunquam permittens licentiam, ut non ſolùm dictione minùs caſtâ, ſed & minùs Latinâ aliquando utì nonnullis videatur. Paucis tamen exceptis, quæ aut verecundiorum Catonum aut ſeveriorum Criticorum aures offendant; ſupererunt plura, quorum lectionem illi non erubeſcant hi non improbent.

Ejus Baſia & Poemata, ad prælum haud infrequenter revocata, rariùs nihilominus occurrunt. Ingratam itaque noſtram non fore ſperamus in multiplicandis eorum exemplaribus operam; in hâc editione Lugduno-Batavam ann. 1659 in 8°. minimè aſpernandam ſecuti: adjectâ ad calcem ex Me-

nagianis authoris notitiâ. Ibi quædam notantur loca, in quibus ab illo contra Latini ſermonis aut carminis leges peccatum eſt: ſed animadverſiones illas maluimus diſcutiendas proponere lectoris judicio, quàm noſtrum pronunciare.

Hæc editio typis aliquanto majoribus excuſa eſt, quàm quibus illæ recentes reliquæ in 12° Authorum Londinenſes. Elzevirianarum elegantiam voluimus imitari; non (utì Petrus Burmannus pro ſingulari ſuâ humanitate nos traducit) *palmam præripere*; *brevi* (quod ait) *tempore magnum ſatis veterum ſcriptorum numerum effundentes*: ſcilicet *feſtinatione ſummâ & non adhibitis in conſilium diverſis virorum doctorum curis & animadverſionibus illas modò editiones expreſſiſſe viſi, quæ famâ & ſermonibus vulgi optimæ eſſe jactantur.*

Neminem hactenus immerentem aggreſſis, & immeritò laceſſitis liceat nonnihil reponere, bonâ glorioſi profeſſoris veniâ, qui magnam ſatìs commentariorum paſſim conquiſitorum molem in nuperam ſuam Velleii Paterculi editionem (brevi longóne tempore parum intereſt) effudit. Liceat autem affirmare, nos in noſtris editionibus non fuiſſe uſque adeò præproperos, incurioſos & inconſultos, ut *virorum* nec-vulgarium *animadverſiones*, *editioné*ſque (quoties haberi potuerunt) antiquiſſimas & *à famâ ac ſermonibus vulgi* remotas non conſuluerimus; quamvìs humilis & exigua noſtrorum librorum forma, ad Burmannianam amplitudinem non intumeſcens, ſed puerorum magìs quàm virorum

uſibus

uſibus deſtinata & accommodata, vegrandes iſtas variantium lectionum ſarcinas reliquámque iſtiuſmodi miſcellæ farraginis pompam & apparatum non caperet. At in contexendis de novo (qui etiam eruditis forſan profuerint) indicibus, poetarum præſertim, multum temporis & operæ impenſum fuiſſe, nemo, niſi injuſtiſſimus rerúmque iſtarum inſciens ac inexpertus, non facilè conjiciet. Editor tamen, utì non ad Burmanni *amplis & ingenii & doctrinæ copiis* prætumidi famam, ità neque ad illius inſolentiorem in ſententiâ de alienis operibus ferendâ dictaturam aſpirat; ſuâque contentus induſtriâ, nemini omnium, qui ipſi in eâdem arenâ præeuntes facem prætulerunt, famam derogat; de eluendis (etſi poſſet) quas is cenſor noſtris opuſculis imprimere conatur, maculis neutiquam ſollicitus. Dum inſtructiores alii ſuas meſſes accumulant, ipſe pauperculus ſuum interim offert manipulum. Ingenti Græviani nominis gloriâ & authoritate permotus, inſignem tanti viri diſcipulum & ſucceſſorem lubentiſſimè agnoſcit eruditione, exercitato ſcribendi ſtylo & famæ celebritate ſuperiorem; nec cum illo aut quovis alio, niſi alacri in litteris aliquatenus promovendis conatu, modeſtâ virium propriarum æſtimatione, candidóque de omnibus & candidis & litterarum amantibus judicio, ſtatuit contendere. Ægre feres, lector, longo epiſtolæ ambitu moram tibi fieri ac faſtidium: ſanè abſque clariſſimo iſto Suffeno fuiſſet, qui noſtris laboribus detraxit, cujúſque iniquas cavillationes negligere præſtat,

 quàm

quàm talibus litigiis implicari; te brevior detinuiſſet præfatio. Vale; & ſiquid fructûs è noſtris conatibus unquam perceperis, laborantes & bene mereri ſtudentes gratiâ protege; ſin minùs, tentantibus & bene volentibus veniam ſaltem indulge.

Londini 1719.
8. *Cal. Octob.*

ERRATA.

Pag. 18. v. 20. diriguere P. 59. v. 19. populandam P. 60. v. 5. vultu. P. 61. v. 1. Necdum P. 69. v. 23. provocem
Plura, ubi occurrent, lector benignè emendabit.

JO. BONEFONII

BASIA.

JOSEPHUS SCALIGER,
JULII CÆSARIS FILIUS,
In Baſia BONEFONII.

PRodite aurea ſcripta Bonnefonî,
Prodi candida Muſa Bonnefonî,
Ut doctis etiam Italis pudorem
Imponat, quibus in Poëticâ aſſis
Non eſt Gallia terra: namque ſolis
Romuli popularibus Remíque
Muſarum attribuunt ſalem atque guſtum;
Ut quorum patrios utrinque fines,
Infernas mare cingit aut ſupernas.
Nos vappæ ſumus, atque Apollinares
Lixæ, Muſica caſtra pervagantes,
Quos nec Italis aura vagientes
Primùm adflaverit, aut Latina mamma
Lac immulſerit humidis labellis.
Tu contrà Auſonios pereleganti
Doctos carmine provocas poëtas;
Sic eſt materies boni poëtæ,
Merx eſt publica, quam Dii benigni
Vendunt omnibus improbo labore;
Hanc, cui non lubet eſſe negligenti,
Doctâ Muſicæ in artis officinâ,
Sub incude laboris uſque tundens,
Seſe fabricat, & ſui artifex fit;

Nec Romæ ſatis eſt fuiſſe natum,
Nam fit, non modò naſcitur Poëta.

STEPHANUS PASCHASIUS
in Baſia Joan. Bonefonii.

HINC tua ſi dentur, Veneris mihi dentur & illinc:
Aſpernor Veneris baſia, ſumo tua.
Cur ita? Nimirum quæ nectis, baſia mille
Intus habent Veneres; in Venere una Venus.

Cl. BINETUS ad Janum Boneſium.

SIC verum fateare, ſic amabò
JANE, mî fateare vel roganti,
Tuum ut ſponte tui arguunt amorem
Verſus aureoli venuſtulique.
Tén' tota aureola & venuſtula illa,
Formarum unio Pancharillula illa,
Illa cæſiolis micans ocellis,
Illa amabilis atque amica (ſi fas
Pæto ex lumine ſuſpicari amorem)
Tuis ipſa etiam obligata vinclis,
Grato carcere diſtinet, ligátque
Vivis bella puella te catenis?
Quis non invideat beatitatem
Illam, ſi liceat tuos lepores
Ruptos aſſiduâ oſculatione
Ejus humidulæ innatare linguæ,
Diſertæque, citæque, flexilique?

At me blæſula (nec pudet fateri)
Condit languidulum Melina melle,
Illa languidulæ Melina linguæ:
Et cùm Muſa mihi facetiarum
Spirat quid, ſubitò in ſinum recondit.
At ſi mî quoque jam ſororiantes
Paulùm jam pateant manu papillæ,
Si porgat ſitientibus labellis
Oris oſcula delicatioris,
Una & nectareos propinet hauſtus,
Quis non invideat tibi mihíque,
Jane, illam aureolam beatitatem?
Sed quam non potes invidere nobis,
Quam non ipſe tibi invidere poſſum:
Bella Panchari, bella ſi Melina es,
Si quantùm pote amare, utrumque amatis.
Cæteri invideant & uſque & uſque:
Quiſquis invidet, is ſuum fatetur
Crimen invidiâ, probátque ſeſe
Plenum ruris & inficetiarum,
Qui nec novit amare, nedum amatur.

JOAN. BONEFONIUS ARVERNUS,

Ad Jacobum Guellium, Regis Catholici Procuratorem.

Se ab amore revocari non poſſe ſcribit.

O Guelli, juvenum eruditiorum
Vel ipſâ invidiâ fatente princeps,
Quid Boneſius hìc tuus negotî
Gerit, quî valet, anxior requiris?
Ludo carmine, quo tener Catullus
Luſit, & teneri æmulus Catulli
Ille Plinius, atque Calvus ille;
Quo tu in carmine ſi tui Boneſî
Et ſalem minùs & minùs leporem,
Certè nequitiam ſatìs probabis.
Et nunc molle mihi & ſuave quiddam
Ridentes oculos meæ puellæ
Ad cœlum lepido vocare verſu;
Eoſdem quoque nunc ferocientes
Juvat ſtringere ſæviore iambo.
Quid tu, inquis, Venerem jocóſque cantas,
Cui Phœbi ſinè more ſævientis
Ille immane ſonans minatur arcus?

Canto. Nam quid ego illa pertimeſcam,
Quibus me juvet interiiſſe, tela?
Quem Cupidineæ nocentiores
Premunt oſſibus intimis ſagittæ,
Et nocentius omnibus venenum,
Quo, velut Tityi jecur renaſcens,
Sic ſemper pereo, ut perire poſſim.

IDEM

Ad Antonium Cotellum Senatorem Pariſienſem.

Pancharillæ formæ elegantiam deſcribit, quâ ſe captum ait.

NAM quid diſſimulem? Illa me, Cotelle,
Nympharum domina, illa Pancharilla,
Prima militiæ hujus inſolentem,
Et cupidineæ rudem palæſtræ,
Cepit flammeolis ſuis ocellis,
Vinxit aureolis ſuis capillis.
Ut vidi, furor & malignus error
Me mî ſurpuit: ille me genarum
Fulgor lubricus, ille Pancharillæ
Pudor virgineo natans in ore:
Riſus ille decens, & ille candor
Fuci neſcius, ille me vetuſti
Splendor ſanguinis; illa liberalis
Indoles animi, illa mens ſenilis
Ætate in tenerâ, tenórque conſtans,
Ille corporis elegantioris

Cultus ſimplicior, & illa vultûs
Majeſtas placida & ſerenus ardor,
Ille frontis honos patentis, ille
Me ſupercilii nigellus arcus,
Dentiúmque duplex eburnus ordo,
Et menti bifidi decor venuſtus,
Spira illa auriculæ rotundioris:
Illa blæſula, mellicella verba:
Illa me capitis nitens columna,
Emendatior omnibus columnis,
Caſtigatior omnibus figuris:
Illæ marmore puriùs nitentes
Papillæ teretes, ſuas Diana,
Et quas eſſe ſuas velit Dione,
Obſtrinxere ſibi arctiore vinclo.
Illo carcere pectoris repoſti,
Illis me pedicis profundi amoris
Æternùm ſibi Pancharilla vinxit.
O cuſtodia carceris benigni!
O dulces pedicæ! ô beata vincla!

JOANNIS BONEFONII ARVERNI BASIORUM LIBER, Qui inſcribitur PANCHARIS.

BASIUM I.

Quo petit, ut Pancharis ipſi baſiis animam exſugat.

NYmpha bellula, Nympha mollicella,
Cujus in roſeis latent labellis
Meæ deliciæ, meæ ſalutes;
Nympha, quæ veneres venuſta tota
Omnes omnibus una ſurpuiſti,
Amabo, mihi baſium propina,
Quo tandem meus acquieſcat ardor.
Ah! ne baſiolum mihi propina,
Nam contrà magis excitatur ardor:
Sed mî ſuge animam halitu ſuavi,
Dum nil quicquam animæ mihi ſuperſit.
Ah! ne, ne mî animam, puella, ſuge:
Namque exors animæ quid ipſe tandem,
Quid ſim vana niſi futurus umbra,
Et errans Stygiis imago ripis?
Infauſtis nimis ah! nimiſque ripis,

Quæ nullam venerem & ſuavitatem,
Nullas delicias jocóſque nôrunt.
 Imò tu, mî animam, puella, ſuge;
Suge, dum mî animæ nihil ſuperſit;
Dúmque molliculi comes Catulli,
Dúmque molliculi comes Tibulli,
Eam pallidulas & ipſe ad umbras,
Et errem Stygiis imago ripis.
 Tum viciſſim ego, Pancharilla, ſugam
Tuæ florem animæ ſuaveolentis,
Dum nil quicquam animæ tibi ſuperſit;
Dúmque Lesbiolæ Catullianæ,
Dum comes Nemeſis Tibullianæ,
Eas pallidulas & ipſa ad umbras,
Et erres Stygiis imago ripis.
Namque illìc etiam ſuos amores
Exercere piæ feruntur umbræ;
Et illìc Nemeſim ſuam Tibullus,
Et illìc quoque Lesbiam Catullus
Fertur pallidulo ore ſuaviari.
Sic illìc, mea Pancharilla, tete
Pallens pallidulam ſuaviabor,
Illi ut primi etiam duces amoris,
Palmâ jam veteri ſuperbientes,
Et ſe à me fateantur & ſtupeſcant
Victos multivolâ oſculatione.

BASIUM II.

In Acum, à quâ petit, ut pectus Amicæ potiùs quàm digitos impoſterum cuſpide pungat.

DIC, Acus, mihi, quid meæ puellæ
Illa candidula, illa delicata
Albis candidior manus liguſtris;
Quid læves digiti tenelluliſque
Tantum commeruiſſe vel patrâſſe
Poſſunt, ut toties & hos & illam
Configas ſtimulo ferociente?
Ah! ne mollicùlas manus, inepta,
Ne læves digitos & immerentes,
At pectus ſtimulo acriore punge,
Pectus durius omnibus lapillis,
Durius ſcopulíſque rupibúſque.
Hìc ſtylum altiùs altiúſque fige;
Hìc acuminis experire vires.
Quòd ſi mollieris meam puellam,
Dii! quantam hinc referes ſuperba laudem!
Hâc te cuſpide vulnerâſſe pectus,
Quod nullis potuit Cupido telis.

BASIUM III.

Ad Catellum Pancharidis ſuæ, cui fortunam invidet.

QUIS, barbatule, quis tuam, Catelle,
Non tibi invideat beatitatem?

Quem mulcere manu ſolet nitenti,
Et ſolet tenero ſinu fovere,
Illa lux animi Diana noſtri,
Cui tot blanditias, tot uſque & uſque
Luſus ingenioſa factitare:
Quem ſic deperit impotente curâ,
Ut ſive illa domi quieta degat,
Seu foris paret ambulationem,
Unum te ſocium domi foriſque,
Unum te comitem viæ requirat:
Et quum ſeſe epulis paravit illa,
Tu conviva Deæ advocaris uſque:
Tum dapes tibi delicatiores
Hinc & indè legit, tibíque lectas
Blanda porrigit, & miniſtrat uni.
Mox ubi eſt epulis fames adempta,
Novis deliciis beare certat.
Nunc te lacteolæ inſerit papillæ,
Nunc humentibus admovet labellis;
Et tot prodiga baſiationes
Uni nectareo propinat ore,
Quot nec Lesbiolam ſuam popoſcit
Vates multivolus, Catullus ille,
Catullus pater oſculationum.
Quid beatius, ô tener Catelle,
Quid his amplius expetiſſe poſſis,
Avarus licèt improbúſque voti?
At beatius ampliúſque quiddam
Dat Diana tibi, dat illa quiddam,
Quod ſperare licet Diis nec ipſis.
Adſciſcit ſocium thori Diana,
Et te virgineo locat cubili,
Felix ô nimis, & nimis Catelle!

Amate uſque adeò meæ puellæ!
Quis, barbatule, quis, Catelle, tantas
Non tibi invideat beatitates?
Queis ſperare nefas beatiores!

BASIUM IV.

Execratur dentes, quibus inter oſculandum papillas Dominæ læſerat.

O Dens improbe, dire, ter ſceleſte,
Dens ſacerrime, dens inauſpicate,
Tún' tantum ſcelus auſus, ut papillas,
Illas Pancharidis meæ papillas,
Quas Venus veneratur & Cupido,
Feris morſibus ipſe vulnerares?
Nec tecum reputas, miſelle, quanti
In te numinis excitâris iras?
Qui dum Pancharidem meam laceſſis,
Omnes & Veneres, Jocos, Amores,
Et quantum eſt Charitum, ſimul laceſſis.
At tu hôc pro ſcelere impióque facto
Ne mî iraſcere, blanda Pancharilla:
Namque teſtor ego tuos ocellos,
Amo quos ego plus meis ocellis;
Et teſtor Veneris, tuúmque numen,
Quo majus mihi ſanctiúſque nullum;
Non has lædere mens fuit papillas,
Non has mens mihi, Diva, vulnerare.
Verùm ut ſe exeruit mihi ſuperbus
Tuarum ille decor papillularum,
Et has impulit ardor oſculari,

Ipſe ardentiùs æſtuans furénſque,
Compreſſi has nimiùm atque vellicavi.
Hoc meum ſcelus impiúmque factum eſt,
Pro quo mille adeò ſubire pœnas,
Pro quo mille velim ſubire cædes:
Si tantum ſcelus impiúmque factum
Ulla unquam queat expiare pœna,
Ulla unquam queat expiare cædes.
At ne hôc pro ſcelere impióque facto,
Ne mî iraſcere, blanda Pancharilla;
Ne mî iraſcere, cui ſuperba forma
Peccandi impoſuit neceſſitatem.

BASIUM V.

Præmonet Animum ſuum, ut cautè cum Pancharide agat.

QUO mî ſic animus repentè fugit?
Fugit, quod reor, ad meam puellam;
Ad illa aurea vincla convolavit.
Ah quò in exitium ruis, miſelle?
Hi quos aureolos putas capillos,
Quæ tibi aureolæ comæ videntur,
Non ſunt aureolæ comæ aut capilli:
Sed ſunt vincula, compedes, catenæ;
Sed ſunt retia nexiléſque caſſes,
Quibus ſi ſemel occupatus hæres,
Peribis, moneo, ah miſer peribis,
Nec ad me poteris miſer redire.
Uſque ab unguiculis meam, perennes,
Totam denique Pancharin retractes;

Illius licet ebrius lepore
Incubes oculis, labris, papillis;
Verùm cautiùs involа capillis.
Nam prædico iterúmque tertiúmque;
His ſi retibus occuparis unquam,
Peribis miſer, ah miſer peribis,
Nec ad me poteris miſer redire.

BASIUM VI.

Ad Matthiam Bruerium, Proprætorem Pariſienſem.

In amore jam incepto ſe perſeveraturum ſcribit.

QUID tu me indomitum, Brueri, compeſcere amorem,
Ardorémque animi diſſimulare jubes?
Hei mihi! difficile eſt animum tractare furentem;
Difficile urentes occuluiſſe faces.
Ecquid ego intuear lentus formoſæ puellæ
Lumina, flammeolis irrequieta notis?
Intuear niveo turgentes orbe papillas,
Aureoláſque comas, marmoreóſque ſinus?
Nec liceat libare ſinus, teneréſque papillas,
Nec liceat cupido figere dente genas?
Non oculis auſim, non oſcula ferre capillis,
Oſcula vel regnis anteferenda mihi?
Ah! pereat, qui ſic moderari pectoris æſtus;
Ah! pereat, qui ſic lentus amare poteſt.

Excubet indè licèt duræ cuſtodia matris,
  Excubet indè viri ſuſpicioſa fides;
Garriat hinc vulgus, tacitóque immurmuret ore,
  Et toto fiam fabula nota foro;
Nec duras matrum excubias, vel torva mariti
  Lumina, nec vulgi murmura vana moror.
Sint fora, templa, viæ, portus, populoſa theatra,
  Et ſint ardoris conſcia rura mei.
Sic vixere patres, rexit quos aurea virgo,
  Et quos falciferi ſceptra beata ſenis.
Errabant mixti nudis per rura puellis,
  Et ſuus hærebat cuique perennis amans.
Longos alloquiis ſoliti producere ſoles,
  Mille & blanditias, mille ciere jocos;
Gaudia ducebant nullo intercepta pavore,
  Gaudia quæ Cyprio tota liquore madent.
Diſſimulent ſimuléntque alii, & pro tempore fingant;
  Hæc me libertas, vitáque avita juvat.
Nam quid nos caſto velum obtexamus amori?
  Prò Venus! an ſcelus eſt numen amare tuum?
Nec Dî ergo ſceleris, ſceleris nec Jupiter expers;
  Denique pars cœli crimine nulla vacat.
Quis Phœbi Chionem, quis Bacchi Gnoſida neſcit?
  Quis falſi raptus per freta longa bovis?
Cui vel olorini non cognita furta Tonantis,
  Aut ducta Herculeâ mollia penſa manu?
Vivamus, mea lux, Divûmque exempla ſequamur;
  Ire juvet, quò nos æſtus amoris agit.
Si ſcelus hoc, peccem Divis auctoribus ultro;
  Nec me pœniteat criminis eſſe reum.

BASIUM VII.

Invitam oſculabitur.

AMabo, mea lux, mei lepores,
Meum melliculum, mei furores,
Hos meíque animi, meíque cordis
Sine exoſculer illices ocellos;
Sine exoſculer aureos, & illos,
Quos Apollinis aureíſque Bacchi
Auſim crinibus anteferre, crines.
Quid tu ingrata nimis, nimíſque dura,
Id tu præmioli tuo poëtæ,
Id ſolatioli negas amanti?
An mî delicias facis, jocoſa?
Quódque plus cupis, hoc negas roganti,
Invita ut videare mî dediſſe?
Invitam licèt ergo te prehendam,
Et collo injiciam manus, & ora
Conſeram oribus, & labella labris;
Et neges licèt uſque pernegéſque,
Luctèríſque mihi, & mihi mineris,
Uſque ad baſia mille baſiabo:
Tum me morſibus hinc & indè figas,
Et os unguibus hinc & indè vellas,
Nec morſus metuam unguiúmve ſulcos.
Quin quantò altiùs unguibus notâris,
Quantò fixeris acriore morſu,
Tantò baſia preſſiora figam,
Tantò & ipſe premam arctiore nexu.
O mellitula proelia! ô ſuaves
Dentium mihi morſicationes!

Vis

Vis, ô Panchari, me beare? ſemper
Mihi baſia pernega roganti,
Semper ut rapiam, fruárque raptis.

BASIUM VIII.

Amicæ ſalutem precatur.

SAlve mélque meum atque amaritudo;
Otiúmque meum, negotiúmque;
Meus Phoſphorus, Heſperúſque, ſalve.
Salve, lúxque mea, & meæ tenebræ;
Salve, errórque meus meúſque portus.
Salve, ſpéſque mea & mei pavores.
Salve, nílque meum, meúmque totum.
Sed quid pluribus? O ter ampliúſque,
Salve, tota Acharíſque Panchariſque.

BASIUM IX.

Vult, ut Domina aſſiduè ipſum exoſculetur.

DA mî ocellule, da tenelle mî flos,
Da columba mea atque turturilla;
Tot incendia cordis æſtuantis
Compeſcam tepido imbre baſiorum.
Da, rore humiduli tui labelli
Rigem pectoris igneum furorem.
Eheu quid volui? heu puella, parce,
Et hæc flammea ſubmove labella,
Queis auges animæ furentis æſtus,

Et torres magìs, & magìs peruris,
Ut planè miſero nihil ſuperſit,
Quàm mox in tenues eam favillas.
Ah quid flammea ſubmoves labella?
Oſque ab ore meo repentè vellis?
Profer flammea, profer hæc labella,
Et torre aſſiduo igne baſiorum.
Iſtis me juvat ignibus perire:
Oetæo veluti rogo probatus
Hinc cœlum novus Hercules reviſam.

BASIUM X.

Miratur ſuavitatem & amaritudinem Pancharillæ.

CUM ſis mellea tota, tota ſuavis,
Ut mellita magìs nec ipſa mella,
Nec ſit ſuavior ipſa ſuavitudo;
Quî tot ſpicula delibuta felle
Evibras oculis, tuíſque labris
Tantam amaritiem mihi propinas?
Rurſus tu quoque Pancharilla, tota
Cùm ſis fellea, ſis amara tota,
Magè ut fellea ſint nec ipſa fella,
Non amarior ipſa amaritudo;
Quî tam dulcia mella baſiorum,
Tam dulcem ambroſiam mihi labella
Propinant tua? quî tuis ocellis
In me ſpicula tam benigna vibras?
An vis iſta tui eſt, Puella, ocelli?
An vis iſta tui eſt, Puella, labri?

Ut me felle beent ſuaviore,
Ut me melle necent amariore.
O amarities nimis ſuavis!
O amara nimis ſuavitudo!

BASIUM XI.

Exoptat ſe florem illum eſſe, quo uteretur Amica.

ERgo, floſcule, tu meæ puellæ
Hôc florente ſinu uſque conquieſces?
Ergo tu Dominæ meæ papillis
Beatus nimis inſidebis uſque?
O ſi, floſcule, mî tuâ liceret
Iſtâ ſorte frui, & meæ puellæ
Incubare ſinu, atque deſidere
Hos inter globulos papillularum,
Non ſic lentus inérſque conquieſcam.
Non ſic inſideam otioſus uſque.
Sed toto ſpatio inquietus errem,
Et feram ſinui, ferámque collo
Mille baſia, mille & huic & illi
Impingam globulo oſculationes.
Nec mihi ſatìs hæc putes futura:
Namque & diſcere curioſus optem,
Quid diſcriminis inter hunc & illum,
Et quantus tumor hujus illiúſque;
Quantùm albedine præſtet hic vel ille;
Quantùm duritie hic vel ille vincat;
Siniſtérne globus, globúſne dexter
Figurâ placeat rotundiore;

An dexter globus, an globus ſiniſter
Papillâ rubeat rubentiore:
Explorem quoque, quò beata ducat
Illa ſemita, quæ globos gemellos
Sic diſcriminat, & ſubeſſe clamat
Mellitum magìs elegánſque quiddam:
Indagem quoque, quicquid eſt latentis,
Et labar tacitus, ferárque ſenſim,
Uſque Cypridis ad beata regna.
At mî Pancharidis meæ papillas
Nec ſummo licet ore ſuaviari,
Nec levi licet attigiſſe palmâ.
O ſortem nimis aſperam atque iniquam!
Tantillum illa negat mihi petenti,
Tantillum illa negat mihi ſcienti;
Quæ tantum huic tribuit nec id petenti,
Quæ tantum huic tribuit nec id ſcienti.

BASIUM XII.

Beatum ſe prædicat, ſi Domina ſua illius memor ſit.

I Cor ocyùs ad meam puellam.
Dic, ut me coquit ardor inſuetus:
Dic, ut mille premunt amaritates:
Dic, ut imbre mihi perenniore
Madent lumina: dic, ut ipſe vitam
Hìc traho anxius inquiéſque curis.
Sed inter tamen has amaritates,
Has inter lacrymas & inter ignes,
Si tantùm meminit puella noſtrî,
Dic me vivere vel nimis beatum.

BASIUM XIII.

Παραβολὴν instituit inter cometam & Pancharidem.

Qualiter exoriens ſerali crine cometes
In ſeſe populorum acies convertit & ora
Undique, & inſolito perculſas lumine mentes
Territat; horreſcunt diræ formidine cladis
Mortales, certíque pavent incendia belli:
Sic ſe ubi Pancharidis puro jubar ore coruſcans
Exerit, & cœli major micat ignibus ignis;
Hærent obtutu populorum lumina, & alto
Corda pavent ſuſpenſa metu bellíque necíſque,
Flammarúmque animis trepidantibus incubat horror.

BASIUM XIV.

Spernit Dominam propter faſtum animi.

Sic me Neæra contumacior ſpernis?
Sic deſpicaris & fero fugis corde?
Fugis ſuperba, & vota ſupplicis rides?
Ridebo & ipſe tete, & invicem durus
Te deſpicabor, perfida, & tuos faſtus
Faſtu retundam: jámque tu mihi longùm
Vale, Neæra indigna cantibus noſtris,
Indigna Muſis. Marſyas tibi ſemper
Tuos habeto, téque Marſyæ ſemper,
Gens inficeta, plena ruris, inſulſa,
Averſa Muſis. Rurſus ô mihi rurſus

Vale, Neæra, dedecus puellarum,
Urbíſque probrum. Nam quid ipſa me ſpernis,
Quid deſpicaris? quem Turilla formoſa,
Turilla blanda, flos Turilla Nympharum
Complexa ſponte vindicátque jamdudum,
Sibíque poſcit: quǽque jam meo cantu
Superba tollit arduum caput coelo;
Et ſe Corinnis ſéque Lesbiis confert.
At tu, Neæra, quàm tuam vicem quondam
Tacita dolebis, & tuum argues faſtum!
Quàm me requires & vocabis incaſſum!

BASIUM XV.

Conqueritur fugam Pancharidis.

QUò ſic, Diva, fugis? quid ſic deſerta pererras
Avia, nec noſtrî nec memor ipſa tui?
Non metuis, Fauni ne, dum incomitata vagaris,
Injiciant rapidas in tua colla manus?
Hos tu, Diva, tuis longè complexibus arce,
Nec patere ingenuis oſcula ferre genis.
Nec verò ſic te oblitam noſtrîque tuíque
Crediderim, licèt eſt ſuſpicioſus amor:
Ut quibus effœtos artus depaſta ſenecta eſt,
Queîs vires penitus deriguere gelu;
Et denſo veſtita quibus præcordia villo,
Et ſuffuſa genis hiſpida barba riget;
Anteferas, mea vita, mihi, cui corpore ſanguis
Integer, & pingit prima juventa genas.
Quanquam adverſa mihi & nimiùm contraria votis,
Non adeò adverſam te tamen eſſe putem.

At vos vel manibus, Fauni, violare puellam
 Parcite, delicias nec temerate meas;
Furtivâ nec falce meas invadite meſſes:
 Totus ut hujus ego, tota puella mea eſt.
Sed quid te deſerta juvat per luſtra vagari,
 Tótne per anfractus me, mea vita, fugis?
I, fuge per nemora & ſaltus, per inhoſpita teſqua:
 Per nemora & ſaltus, per quoque teſqua ſequar.
Invia nulla mihi fuerit via, ſive natatu
 Flumina, ſeu curſu vis ſuperare juga:
Nec me vel denſus lapidoſæ grandinis imber
 Arceat, aut rapidi vis furioſa Noti.
Nec me flagranti revocârit Sirius aſtro,
 Nec nivis æternæ terra adoperta gelu.
Nil me terruerit; quin quod natura pavórque
 Ingenitus refugit, ſponte capeſſet amor.
Fallor ego? haud noſtros ſic averſaris amores:
 At tentare lubet, quàm mihi certa fides.
Non igitur pulſata mihi tot planctibus aſtra,
 Non mihi tot ſylvis carmina dicta tuis,
Tot ſuſcepta mihi diſcrimina cæca viarum,
 Tot ſuperati æſtus, tot ſuperatæ hyemes:
Tot mihi decurſæ per opaca ſilentia noctes,
 In te ſunt animi pignora certa mei.
His licuit tentâſſe ſatis. Jam parce labori
 Ingrato; ingratæ, lux mea, parce fugæ.
Sed fugit ah, ventíſque preces ludibria mandat;
 O nimiùm ſortis aſpera fata meæ!
Sic ego ſum duræ natus ſervire puellæ?
 Sic erit, immitis ſemper ut angat amor?

BASIUM XVI.

Exaggerat felicitatem & infelicitatem in oſculando.

DOnec preſſiùs incubo labellis,
Et diduco avidus tuæ, puella,
Floſculos animæ ſuave olentes,
Unus tum videor mihi Deorum,
Seu quid altius eſt beatiúſve.
Mox ut te eripis, ecce ego repentè,
Unus qui ſuperûm mihi videbar,
Seu quid altius eſt beatiúſve,
Orci mî videor relatus umbris,
Seu quid inferiúſve triſtiúſve.

BASIUM XVII.

Expetit modum in oſculando.

TUNE Pancharidis meæ labellis,
Infelix Anime, auſus incubare?
Auſus ſugere mella baſiorum?
Auſus nectare delicatiore
Tete proluere? heu miſelle, parce:
Nam dum ſugere mella, dúmque nectar
Credis ebibere, ebibis venena,
Et incendia ſugis & furores.
Non ſentis etenim, ut tuos per artus
Erret flamma furens, laténſque virus
Serpat in jecur intimáſque venas:

Dum tu incautior hinc & indè ſugis,
Et hauris dominæ meæ labella.
Maligna ah dominæ nimis labella,
Quæ me tam miſeris modis habetis.
Ne ſævite adeò, labella bella;
Sævîſtis ſatìs atque torruiſtis;
Nunc reſtinguite flammeos calores:
Nunc diſperdite fluctuans venenum:
Paulùm baſia veſtra temperate:
Volo baſia, non venena & ignes.

BASIUM XVIII.

Execratur Pancharidis pulchritudinem, quâ captus erat.

SAlvete, aureolæ meæ puellæ
Crines aureolíque criſpulíque;
Salvete & mihi vos puellæ ocelli,
Ocelli improbuli protervulíque;
Salvete & Veneris pares papillis
Papillæ teretéſque turgidæque;
Salvete æmula purpuræ labella;
Tota denique Pancharilla ſalve.
Quin vos aureoli perite crines,
Et vos improbuli perite ocelli,
Vos & turgidulæ perite mammæ,
Perite æmula purpuræ labella;
Tota denique tota tu perito,
Quâ visâ perii repentè totus.

BASIUM XIX.

Dicit lachrymas Pancharillæ non eſſe lachrymas, ſed flammas & incendia amoris.

AT mî dicite, lachrymæ tenellæ,
Vos, quæ candidulæ meæ puellæ
Os argenteolo rigatis imbre,
Quî fas naſcier his puellæ ocellis,
Qui toti igneoli undequaque ſpargant
Tot incendia miſſileſque flammas?
Verùm fallor ego, & tuæ, Puella,
Quæ mihi lachrymæ & putantur imbres,
Non ſunt hæ lachrymæ aut aquoſus imber;
Sunt incendia flammeæque guttæ,
Quæ me ſic adeò intimè perurunt,
Conſumpta ut rapidi caloris æſtu
Jam mî pectora tota colliqueſcant.
Quid jam non igitur miſelli amantes
Sperent aut metuant? quibus creare
Undam flamma poteſt & unda flammam?

BASIUM XX.

Scribit ſe nunquam poſt hac aditurum Pancharillam.

QUID, ô Cupidinis duces
Ocelluli laſcivuli,
Me prodidiſtis inſcium,
Auſi tueri fixiùs

Vultus puellæ lubricos?
Quorum nitore, ceu novi
Perculſus ictu ſyderis,
Humum repentè corrui.
Quid, ô pedes audaculi,
Me ſic iiſtis perditum,
Dum me vagantem ſiſtitis
Ad illa divæ limina,
Ubi furore ſaucii
Hanc penè vitam liquimus?
Quid, ô manus protervulæ,
Sic irruiſtis in ſinum,
Et lacteas papillulas,
Ut hinc amoris diffluens
Serpénſque ſenſim in intimos
Artus venenum cor mihi
Pectúſque totum abſumeret?
At ipſe veſtram comprimam
Ferocientem inſaniam,
Et turgidos licentiâ
Iſtos domabo ſpiritus.
Nam vos, pedes audaculi,
Premam deinceps compede;
Et vos, manus protervulæ,
Arctabo duris vinculis;
Et vos, ocelli, faſciâ
Laſcivientes obtegam:
Ut nec tueri ocelluli
Vultus puellæ lubricos;
Nec involare vos manus
In lacteas papillulas;
Nec illa poſthac vos pedes
Poſſitis unquam ſiſtere
Ad Pancharillæ limina,

BASIUM XXI.

Petit à Cupidine, ut finem baſiis imponat.

AN non, ſæve puer, ſatìs ſupérque ei
Tot me pectore parturire flammas?
Tot ignes premere intimis medullis,
Nî ſuſpiria ventiléntque flammas,
Accendántque animi æſtuantis ignes?
Jam ſuſpiria, jam modum furori
Tandem ponite: ſat meos per artus
Furit flamma, furit malignus ignis.
At vos, ô lachrymæ profuſiores,
Adeſte, & miſerum levate amantem;
Adeſte, atque animi æſtuantis ignes
Contrà immergite largiore rivo.
Heu! quî me lachrymæ levare poſſint,
Quîve extinguere tot caloris æſtus,
Quas incendia, quas mei voraces
Flammæ pectoris ebibere totas?

BASIUM XXII.

Conqueritur cor ſuum à Pancharide eſſe furto ablatum.

ERrabam in ſylvis; erranti retia mille,
Mille puella plagas inſidioſa parat.
Occupat incautum, córque in ſua retia tandem
Trudit, & æternâ compede dura premit.

Hei

Hei mihi! ſic caſſes, ſic vincula nectis amanti?
Hei mihi! ſic miſero cor violenta rapis?
Non queror eſſe tuum; ſed eram quod ſponte daturus,
Cor mihi te furto ſurripuiſſe queror.

BASIUM XXIII.

Queritur de Pancharide, quòd illa ſit ſævior maligniórque tonitru & fulmine.

VEni ad Pancharidem meridiatum,
Quum mox inſolito fragore coelum
Concuſſum tonat, igniúmque latè
Triſulcis jaculis coruſcat æther.
Illa fœmineo pavore languens
Ruit protinus in ſinus amantis:
Et ſerva miſeram, inquit illa, ſerva.
Ego ſollicitam & nimis paventem
Suſtentans gremio, quid, ô puella,
Quid me poſcis opem? jubéſque, tete
Ut ſervem, nimiùm meticuloſa,
Quæ ſic fulgura vana pertimeſcis,
Tonitrûſque paves inane murmur?
Quin me me miſerum, puella, ſerva,
In quem letiferis tuis ocellis
Multò fulgura tu maligniora,
Multò fulmina ſæviora vibras.

BASIUM XXIV.

Comparationem facit inter ſemetipſum, & roſam rubentem & pallentem.

EN flores tibi mitto diſcolores,
Pallentémque roſam & roſam rubentem.
Illam quum aſpicies, miſelli amantis:
Puta pallidulos videre vultus:
Quum tueberis hanc rubore tinctam,
Putes igne rubens cor intueri.

BASIUM XXV.

Vult, ut Pancharis eodem oculo pereat, quo ille periit.

AMabo, hunc mihi commodes ocellum,
Hunc tutum improbulum, puella, ocellum,
Qui tot tela vibrat, vibrátque flammas.
Quid acturus eo, puella, quæris ?
Ut hinc tela petam, petámque flammas;
Quibus quot perii miſellus olim,
Tot & tu pereas miſella telis,
Tot & tu pereas miſella flammis.

BASIUM XXVI.

Ad D. Franciſcum Myronem, Senatorem Pariſienſem.

Qualem velit amicam.

SIT in deliciis puella, Myro,
Quæ claris radiat ſuperba gemmis,
Quæ monilibus atque margaritis
Tota conſpicua atque onuſta tota eſt:
Sit in deliciis amoribúſque,
Quæ cretâ ſibi, quéque purpuriſſo,
Et veneficiis colorat ora.
Placet, Myro, mihi puella ſimplex,
Cui nátiva genas rubedo pingit,
Nativúſque pudor: placet puella
Ore virgineo & decente cultu,
Artis neſcia, negligéntſque fuci:
Placet denique, quæ nihil monilis,
Nil gemmæ indiga, níſque margaritæ,
Pollet ipſa ſatìs ſuâpte formâ.

BASIUM XXVII.

Ad eundem.

Conqueritur perfidiam & inconſtantiam Pancharidis, & ſubjungit ſe illam tamen amaturum, quamvis alii viro, militi putà, nupſerit.

ASpice, quàm dubiâ, Myro, me verſet arenâ;
 Aſpice, quos ludos ludere ſuevit Amor.
Illa, ſuis quæ plus oculis me nuper amabat,
 Alterius nunc eſt facta puella viri.
Ah genus inſtabile, & maleſidum fœmina nomen,
 Quam ſibi conſtantem non videt una dies!
Hæc erat illa fides, quâ tu jurare ſolebas
 Te propriámque mihi perpetuámque fore?
Sed non fallacis querimur perjuria linguæ;
 Non querimur læſos ſæpius ore deos.
Quæ ſit facta diis, ſit dîs injuria curæ:
 Quos video ultores poſt caput eſſe tuum.
Te queror indigni te militis eſſe maritam,
 Te queror ingenuam barbara vincla pati.
Ah mihi tu poteras victrix præfigere leges:
 Jura mihi poteras imperioſa dare.
Nec leges mihi turpe tuas, & jura ſubire:
 Parere imperiis nec mihi turpe tuis.
Ruſticus eſt nimiùm, veríque ignarus amoris,
 Quem pulchræ dominæ juſſa ſubire pudet.
Nunc te etiam, licèt ipſa aliò traduxeris ignes,
 Et licèt odiſti, ſemper amabo tamen.

Nunc etiam legéſque tuas, tua juſſa capeſſam:
  Nunc etiam nutus imperiúmque ſequar.
Tu ſi fortè mihi priſcum impertire favorem,
  Si miſerum rurſus perfida amare negas;
Finxeris at certè, certè ſimulâris amare:
  Sat mihi fictus erit, ſat ſimulatus amor.

BASIUM XXVIII.

Execratur Muſas, utpote Pancharidis amores non augentes.

ITe, quando nihil juvare amantem,
  Quando conciliare nec poteſtis
Adverſam nimiùm mihi puellam:
Ite in exitium maláſque flammas,
Muſæ pernicies meæ juventæ.
  Nam quid illa meo ſuperba cantu
Famam in poſtera ſecla prorogabit,
Quæ meas toties precationes
Sprevit, aſpera contumáxque flecti?
  Quin vos, quin potiùs ſubite flammas,
Quin vos, quin potiùs valete in ignes,
Camœnæ mihi non bene auſpicatæ.
  Verùm pignus ego meíque amoris,
Et meæ fidei obſides camœnas
Sceleſtus jubeam valere in ignes?
Ego nomina clara Pancharillæ,
Quibus vel Venus invidere poſſit,
Diris devoveam uſtulanda flammis?
Quin vos vivite, clara Pancharillæ
Meæ nomina; vivite, ô camœnæ;

Nec incendia nec timete flammas:
Unum me ſatis æſtuare flammis,
Unum ſit ſatis ignibus perire.

BASIUM XXIX.

Comparat malum ſuum Venereum cum malo Promethei, Tityi, Siſyphi, &c.

NEC cœlum aſſiduo madeſcit imbre,
Nec mare aſſiduis tumet procellis:
At mihi aſſiduo imbre lachrymarum
Ora tota madent, mihíque pectus
Curarum aſſiduis tumet procellis.
Non terras petit uſque & uſque fulmen:
At me fulminibus nocentiora
Uſque tela petunt, & uſque flammæ.
Non ſemper miſerum vorat Prometheum,
Nec ſemper Tityum malignus ales:
At malignior uſque mî Cupido
Et fibras vorat, & vorat medullas.
Non Ixiona Siſyphúmve pondus
Urget perpetuum: at mihi perenne
Pondus incubat; at me & uſque & uſque
Dolorum rapit orbis inquietus.
O me ter miſerum, ô nimis ſiniſtro
Natum ſydere, Diſque inauſpicatis!

BASIUM XXX.

Conqueritur ſe juſtam moriendi cauſam non habere.

NON ego, Diva, queror blandæ modulamine vocis
Quòd me excantâris, ſurpueríſque mihi.
Non ego, Diva, queror, dulci quòd nectare tincta
E labris animam meâ tua labra trahunt.
Non quòd mî pæto fumata es lumine pectus.
Aſt unum infelix hoc ego, Diva, queror;
Dum ſic occumbo, tam dulci occumbere leto,
Ut leti non ſit juſta querela mei.

BASIUM XXXI.

Petit baſium à Pancharide, & optat, ut inter baſiandum exſpiret.

PAnchari, virgineos inter flos unice flores,
Panchari, pars animæ dimidiata meæ;
Cujus labra roſas ſpirant, violáſque capilli,
Spirant cinnameum candida colla nemus;
Da mihi, da preſſim lactantibus humida linguis
Baſia, per longas continuata moras:
Qualia dat caſto turtur ſociata marito,
Qualia amatori blanda columba ſuo.
Nec numera, ut cupido numerabat Lesbia vati;
Illa dare ex animo, non numerare juvet.

At tu, dum cupido miſcebis baſia amanti,
Junge oculos oculis, & labra junge labris.
Nec penitus clauſa ora tene, nec aperta licenter;
Ut nec clauſa juvant, ſic nec hiulca decent.
Sat ſiet ad pulſum linguis fecisse duabus,
Innocuóque brevem dente dediſſe viam.
Occurrat veniens venienti lingula linguæ,
Alteráque alterius mobilis ore natet.
Nec totâ committe tamen mihi prœlia linguâ;
At ſummâ tantùm cuſpide bella gere.
Dúmque tuam exſugam, tu noſtram exſuge viciſſim:
Dum te dente petam, me quoque dente pete.
Sint voces querulæ, ſint blæſula verba loquentum:
Nec deſint tremulo murmura blanda ſono.
Poſtremò in noſtris animam depone labellis:
Hìc morere, aut certè finge petulca mori.
Sic eſt; & cupidum tandem exorata beâſti,
Eſtque anima in labris noſtra relicta tuis.
Omnibus è membris illuc ſtimulata cucurrit,
Tanquam perpetuas hìc habitura moras:
Sic eat, & redeat toties, exeátque labellis,
Dum ſe animæ penitus miſceat illa tuæ.
Nec tu animam ex animâ poſſis divellere noſtrâ,
Ut noſter nunquam diſſolvatur amor.

BASIUM XXXII.

Rogat Venerem, ut, ſi forte in prœlio baſiorum exſpiret, animæ illius hæres eſſe non dedignetur.

DUM certamina mox futura verſo,
Tot mentem illecebræ meam titillant,
Solâ ut ebria cogitatione
Jam tum deficiat. Quid ergo ſoſpes
Hæc certamina perferam cruenta,
Quem certaminis ipſa vel futuri
Cogitatio vulnerare poſſit?
O Venus bona, quæ bonos amantes
Una numine proſpero tueris!
Hôc ſi me miſerum impotentiore
Contingit cadere immoríque bello,
Accipe hanc animam, & beatioris
Duc in florida me vireta Cypri.

PERVIGILIUM VENERIS.

O Nox ſuavicula! ô bonæ tenebræ!
Tenebræ mihi luce clariores,
Quæ meam Venerem & ſuavitatem,
Cor vitámque meam mihi attuliſtis.
Nunc te poſſideo, alma Pancharilla,
Turturilla mea & columbulilla:
Nunc blandæ Veneri licet litare,

Longæ præmia nunc moræ referre,
Amplexûque mihi frui cupito.
Ferox, improba, dura quid moraris
Sic me languidulum? quid illa linguæ
Mella ſugere, quid ſuavis auram
Oris colligere, & tenaciora
Vetas conſerere invicem labella?
Quod voto tacito unicè requiris,
Cur id dura mihi negas roganti?
At prior cupias licèt, pudica
Et frontis tetricæ cupis videri,
Spernens (credere ſi licebit unquam)
Molles nequitias libidinéſque.
At te per faculas tuas micantes,
Et hæc æmula purpuræ labella
Oro; pérque genas & hunc capillum,
Qui formoſa vagus flagellat ora,
Oro, pérque ſinus & has papillas
Primulùm tibi jam ſororiantes,
Has gemmas geminas pari decore
Surgentes, geminis pares pyropis;
Ne cupidine jamdiu æſtuantem
Eneca. Ah perii miſer! quid? Imò
Jamdudum perii, niſi benigna
Faves ocyùs, ocyúſque cordis
Tot incendia, Pancharilla, ſedas.
Me Venus bona, me Cupido ſerva;
Mî mens inſolitum furit furorem,
Neque hunc ferre poteſt furoris æſtum.
Hæc ſuſpiria & has preces trahebam
Imo à pectore jam neci propinquus,
Quum victæ ſubitò ira detumeſcit,
Et mox virgineo pudore levès

Interfuſa genas, & ora caſto
Spargens molliter imbre lachrymarum,
Tota, inquit, tua Pancharilla tota eſt,
Mutuo tibi mancipata nexu.
Cum dicto ſimul oſculum propinat,
Ultro ſe admovet, & pudenter audax
Seſe in brachia nexuoſa dedit.
Ego compoſitam aureo cubili
Totum verto in eam furoris ignem,
Quæ mî incendia tanta ſuſcitavit;
Toto corpore pronus in ſüaves
Amplexus ruo; cruribúſque crura,
Pes pedi, femori femur recumbit;
Hærent oribus ora, labra labris;
Firmo pectora glutino cohærent.
Jámque Cypridis aureæ vireta,
Jam Cupidinis hortulos pererro,
Vere perpetuo hortulos virentes.
Hinc roſas teneras legens, & indè
Narciſſum, violas, amaracúmque,
Mellitis nimis atque delicatis
Uſque ad invidiam oſculis fruiſcor.
Stricto corpora colligata nexu
Confundunt animas: duellum utrinque
Commiſcent tremulæ per ora linguæ.
O quot lectulus & lucerna pernox
Molles delicias utrinque vidit!
Dum ſtrictim appliciti arctiore vinclo
Hæremus calidi, Venúſque venis
Diffuſa interioribus tepente
Artus languidulos liquore rorat,
Alternantibus oſculis utrinque,
Occurſantibus hinc & indè linguis,

Conniventibus hinc & indè ocellis.
Tum dico: Superi, tenete cœlum;
Veſtram, Numina, poſſidete ſortem;
Dum te te teneam, alma Pancharilla,
Dum te poſſideam, nec ipſe cœlum,
Nec veſtram, Superi, invidebo ſortem.
Et nunc roſcida labra ſuaviari,
Et nunc mollibus immori lacertis,
Nunc patrantibus innatare ocellis,
Nunc & brachia tortili capillo
Impedire juvat, modò oſculari
Anhelas tremulo ſinu papillas,
Papillis Veneris pares papillas,
Altrices animæ meæ papillas:
Nunc ſaltu volucri inſilire collo,
Nunc candente genas notare dente;
Nunc errare manu licentiore
Illa per femina, illa perpolita,
Illa marmoreo ſuperba luxu,
Quibus janitor excubat Cupido,
Et ſacram Veneris tuetur arcem.
Mille ludimus oſculis protervi,
Ut colludere turturique turtur,
Columbæque ſuæ ſolet columbus:
Certatímque damus notas amoris,
Certatímque damus notas furoris,
Et transfundimus ore ſemihulco
Errantes animas & hinc & indé.
Hæc nos prœlia militamus inter
Sudores varios anhelitûſque,
Dum feſsâ Venere, artubúſque tritis,
Et jam deficientibus medullis,
Et jam deficiente corde anhelo,

Cogor

Cogor languidulos inire ſomnos:
Mox & ſucciduum recondo collum
In meæ tenero ſinu puellæ.
Illa, interpoſitâ minùs vel horâ,
Pungit ſæpicule, atque dormienti
Aurem vellicat, & ſubinde tractat,
Et me verberat oſculis ſubinde,
Et parcente petit labella morſu.
Tum me blanda iterum vocans ad arma,
Sic, ignave, jaces ſopore victus,
Sic ceſſas, ait? Hìc repentè lento
Sopore excutior: juvátque gnavum
Ad Cupidinis arma proſilire;
Juvat cominus, eminus ferire;
Et cæſim juvat & ferire punctim.
Jámque vulnere dulce ſævienti
Hoſtis tranſadigo intimas medullas,
Reddit multiplices vices uterque,
Et ſubſultibus hinc & indè crebris
Spiſſat officium: novas uterque
Serit delicias, ſerit lepores
Uterque, improbulos jocos; uterque
Fingit blanditias proterviores,
Facit nequitias ſalaciores,
Omnes Cypridis induit figuras,
Donec corpora miſcuo furore
In unum coëunt amica corpus.
Millies mihi milliéſque ſalve
Nox felicibus invidenda Divis,
Quâ nec Juno mihi beatiorem,
Nec poſſit Venus ipſa polliceri.
Salvete ô mihi candidæ tenebræ,
Tot inter Veneres, ſalaciáſque,

Et tot blanditias faventiáſque,
Et tot illecebras lubentiáſque,
Et ſuſpiria, murmura, & ſuſurros,
Et convitia, mutuóſque queſtus,
Luſus, oſcula, tinnulos cachinnos,
Rixas, prœlia, morſicationes,
Iras, vulnera, lingulationes,
Vitas atque neces reciprocantes,
Et tot nequitias mihi peractæ.

JOANNIS BONEFONII
POEMATA.

Ad DIVIONEM, Urbem Burgundiæ primariam.

I.

Dii te, Divio, Dii perennè ſervent,
Urbs amata mihi & cupita, quantum
Nulla amata fuit, fuit cupita:
Quam tot indè viri politiores,
Robertus meus, & meus Juretus,
Et Taborotius, Boneriúſque,
Indè tot Veneres venuſtiores
Famâ nobilitant, beántque coelo;
Una ſed magìs omnibus Turilla,
Illa lux animi Turilla noſtri.
Quando, Divio, tete ego reviſam?
Quando illos legere Atticos lepores,
Robertíque mei, & mei Jureti,
Et Taborotii, Boneriíque?
Quando tot Venerum aureum licebit

Jubar ſuſpicere, aureámque lucem?
Quando fas erit & meæ Turillæ
Illa purpurea ora contueri?
At tu Divio, tu meas perennè
Serves delicias & has & illas,
Amoréſque meos & hos & illos.
Sic te, Divio, Dii perennè ſervent,
Urbs amata mihi & cupita, quantum
Nulla amata fuit, fuit cupita.

II.

Ad ACHILLEM HARLÆUM, Senatûs Pariſienſis Principem.

ERgo Achillem humiles adite Muſæ,
Non illum populis ducem tremendum,
Illum terribilem trucémque Achillem:
Sed hunc juſtitiæ pium parentem,
Inter qui ſtrepitus foríque turbas,
Inter pondera publicáſque curas,
Audit Pieridum pios alumnos.
Et quanquam attigit hos gradus honoris,
Queîs nil celſius expetîſſe juſta
Poteſt ambitio, tamen benignus
Et Muſas colit, & colit Poëtas.
Vos hunc vos humiles adite Muſæ;
Et huic dicite, ſi ſuo favore
Licet Sequanicis præeſſe Barris,
Speratóque mihi otio fruiſci,
Illi carmina me parare, vivet
Queîs Achillis honos perenne in ævum,

Ut nil Mæoniden vetuſto Achilli
Sit quòd invideat recens Achilles.

III.
In ÆNEAM.

QUI flecti indocilis, ad fata coëgit Eliſam,
Uſque adeò ingratâ certus abire fugâ;
Non Venere ille ſatus, non blandi frater Amoris;
At verè Æneas æneus ille fuit.

IV.
Ad JACOBUM FAIUM, Advocatum Regium in Senatu Pariſienſi.

Super partu uxoris.

TE, Faï, pater omnium leporum,
Auctum gratulor elegante prole.
Nam quid gratius accidat marito,
Quàm bella & lepida elegánſque proles,
Caſti conjugii süave pignus?
Verùm non tibi tréſve quatuórve
Natas eſſe putas ſatìs ſupérque?
Satìs multa, ſatìs puella, Faï.
Gigne, quem ſimilem ſui parentis
Olim Gallica roſtra fulminantem
Et patrum & ſtupeat corona vulgi:
Gigne, in quo eniteat tua illa virtus,
Quâ tu Sauromatas tumultuantes

Leniſti, & populi furentis iras.
Nec unum eſſe ſatis putato Faium:
Sed Faii unius in locum quotannis
Da novos liceat videre Faios.
Hôc tu munere majus ampliúſque
Nil dabis patriæ, tuíſque Gallis.

V.

Ad JAC. & FRANCISCUM GUELLIOS, fratres.

In eorum diſceſſum.

SAlvete, ô gemini ordinis togati,
Ocelli geminis meis ocellis,
Et carâ mihi luce cariores.
Salvete ô iterúmque tertiúmque,
Guellii, & memores mei valete:
Inter qui medias luis procellas,
Et morbi gravidos furentis æſtus,
Unus in viduâ relictus urbe,
Et illis ſinè more ſævientis
Penè Apollinis obrutus ſagittis,
Vivam neſcio, vixerímve: verùm
Seu vivam miſer ipſe, vixerímve,
Æternùm mihi, Guellii, beati
Salvete, & memores mei valete.

VI.

Ad BERNARDUM PREVOTIUM Senatûs Pariſienſis Præſidem.

Implorat illius auxilium.

PRæſes optime, te tuus Poëta,
Cliens ille tuus Bonefus orat,
Cauſæ ſubvenias periclitanti,
Quæ nec ſollicitum frui quiete,
Nec illum patitur vacare Muſis:
Quódque angit nimio dolore amantem,
Vetat virgine jamdiu cupitâ,
Speratíſque mihi thoris potiri.
Ergo perſpice, quot tuum poëtam
Ornabis meritis? Dabis quiete,
Et Muſis dabis, & frui puellâ.

VII.

Ad LAZARUM COCLÆUM, Senatorem Pariſienſem.

Exaggerat illius honores.

EXpectate diu & diu cupite,
Ades Sequanicis, Coclæe, Barris;
Ades flos hominum eruditiorum,
Ades flos hominum eloquentiorum.
Ne ſperne exiguam, Coclæe, Barrum;
Non eſt exigua aut puſilla Barrus,

Cuï Vignerius ille ſcriptor ingens,
Cuï denique doctus ille Popo
Vitæ exordia luminíſque debent;
Non eſt exigua aut puſilla Barrus,
Quæ, Coclæe, tuo ſuperbit ortu,
Et te, flos hominum eruditiorum,
Et te, flos hominum eloquentiorum,
Alumnum ante alios beata jactat;
Non eſt exigua aut puſilla Barrus,
Quæ terris peperit Deam potentem,
Illam Pancharidem, Deam ſtupendam,
Cui componere nulla ſe Dearum
Auſit eximiæ decore formæ.
Quid tu jam patriam, Coclæe, Barrum
Auſis deſpicere & putare parvi?
Poſſunt divitiis tuam, Coclæe,
Urbes innumeræ præire Barrum:
Barrum nulla tuam præire poſſit
Cultis ingeniis & eruditis,
Majoríſque Deæ potente formâ.

VIII.

Ad ÆGIDIUM DURANTEM.

Comparat illum Catullo, illiúſque dominam Lesbiæ.

NE quid, Carola, Lesbiæ invideto;
Habes, Carola, tu tuum Catullum,
Cujus tu numeris Catullianis
Æternùm volites virûm per ora;

Volat Lesbia ceu Catulliana.
Ne quid vos Latio invidete, Galli;
Habes, Gallia, tu tuum Catullum
Gallicis numeris Catullientem,
Quo vix nequior elegantiórque
Pater nequitiæ elegantiæque
Catullus ſiet ille Lesbianus.
Et tu molliculi æmulos Catulli,
Linguâ diſpare, ſed pari lepore,
Æternis numeros premes tenebris?
Ne tantum decus invideto, Durans,
Carolæque tuæ, tuiſque Gallis;
Uni denique ne tibi invideto;
Qui nulli potes invidere quidquam.

IX.
TUMULUS OTHONIS TURNEBI, Adriani F.

ET me fas etiam eſt Othonianos
Juſtis luctibus excitare manes;
Fas & ſolvere lachrymas amori,
Et tantò lachrymas profuſiores,
Quantò vulnere nos acerbiore
Tam crudelia perculere fata:
Quæ dum, prò dolor! abſtulere Othonem,
Cum nato pariter ſuum parentem
Abſtulere iterum, dupléxque nobis
Uno vulnere vulnus intulere.
Nam tu patris eras imago vivax,
Inque uno geminis frui licebat,

Et nato ſimul & ſimul parente.
Ergo nos gemitu profuſiore
Et nati ſimul & ſimul parentis
Uno in funere bina proſequamur.
Sed quantò gemitu profuſiore
Illa proſequar, hôc minùs parentem,
Hôc & te minùs ipſe amare dicar,
Qui nato videar ſuum parentem,
Parentíque ſuum invidere natum,
Et ſuam videar beatitatem
Invidere patri, invidere nato:
Qui nunc civibus ætheris recepti
Unà cum Jove, cum diis jocantur,
Unà deliciis & ævitate,
Et menſis Superûm ambo perfruuntur.
Ergo vivite, vivite ô beati
Et nato pater, & parente nate;
Rurſus vivite, vivite ô beati
Adriane parens, Othóque fili,
Unà cum Jove, cum diis jocantes,
Unà deliciis & ævitate,
Et menſis Superûm ambo perfruentes.
Et vos vivite, vos Dii beati,
Et nato ſimul & ſimul parente.

X.

Ad JACOBUM CUJACIUM, Jacobi Cujacii Filium.

Illius felicitatem, ſuam verò infelicitatem exponit.

QUID Cujacide, quid? tuſne vivis
Et vales memor uſque Bonefoni?
Quem pridem ſibi ſic puella vinxit,
Sic ſibi imperioſa mancipavit,
Ut nec eſſe memor ſui feratur.
Nam tu (quod mihi fama nunciavit)
Jam tener teneram colis puellam:
Jam docet puerum puer Cupido,
Quid oris decor, inſolénſque candor,
Quid poſſit dominæ ſuperba forma;
Et dictat numeros, quibus lepores
Amoréſque tuos voces ad aſtra.
Ames, culte puer, ames perennè,
Et verſu lepido tuos lepores,
Amoréſque tuos voces ad aſtra:
Atque det puero puer Cupido,
Sit cum amoribus & tuâ Dione,
Sit cum deliciis bene ac beatè,
Quámque mî meliùs beatiúſque,
Quem nimis cruciat, nimiſque torquet
Duro marmore durior puella.

XI.
CL. V. ERRICO MEMMIO.

MIſiſti geminos mihi poëtas,
Quos ego geminos ad umbilicum
Legi attentiús. Eſt uterque, Memmi,
Quando judicium meum requiris,
Sanè perlepidus pereleganſque.
Sed quid judicium meum requiris,
Memmi, ævi decus atque literarum?
Cujus judiciúmque calculúmque
Tanti omnes faciunt boni poëtæ:
Tanti omnes faciunt viri eruditi,
Nil tanti ut faciant boni poëtæ,
Nil tanti ut faciant viri eruditi.

XII.
JOAN. CUSSÆI SENATORIS
Pariſienſis, & Renatæ Thuánæ
Epithalamium.

REnatam, quâ non formoſior altera, vidit,
Miratúſque novas mortali in corpore dotes
Inſolitos hauſit formoſæ virginis ignes
Cuſſæus, totíſque furens incendia venis
Imbibit: unam ardens animi ſequitúrque premítque;
Unius in niveâ defixus imagine pendet.
Nec minùs arcano conſumitur igne medullas
Pariſias inter formâ clariſſima nymphas,
Nympha novas experta faces; unúmque requirit,
Unius

Unius in vultu ſperati conjugis hæret. [raris
Quid porrò cunctaris Hymen? quóve uſque mo-
Tam cupidos felice jugo committere amantes?
Huc ades ô, fauſtíſque novos conjunge maritos
Auſpiciis: en te virgo, vírque integer ævi
Conjunctis poſcunt ſtudiis in vota vocantes.
At jam mitte queri, jam lentas deſine Solis
Incuſare rotas, & ſegnem dicere Phœben,
Cuſſæe, Armoricæ decus indelebile gentis.
Jam tandem advecta eſt aſtris volventibus hora,
Quâ curas lectúmque leves, longúmque laborem,
Et voti damnere tui, & ſatiere petito
Amplexu, teneræ fuſus per membra puellæ;
Quam Veneri poſſis, quam tu præferre Dianæ.
Jam tandem advecta eſt aſtris volventibus hora,
Quâ digno conjuncta viro, digníſque Hymenæis,
Virgo, Thuanææ proles clariſſima gentis,
Dulcia percipias genialis gaudia lecti,
Gaudia ſollicito non intercepta pavore.
Heſperus en rutilas ortâ ſub nube ſagittas
Aſtra inter ſpargit, flammis en compita fervent;
Et lauro poſtes, & vernant feſta corymbis
Atria; collucent tremulo fulgore per auras
Legitimæ tædæ, noctémque incendia vincunt:
Omnis honos, omnes coëunt ad limina faſces.
Atque Amathontæas arces non inſcia tanti
Conjugii, carámque Paphon Cytherea reliquit,
Cuſſæíque fores cari ſubit hoſpitis hoſpes,
Neſcio quo præter ſolitum conſpectior ore,
Et blandâ gravitate decens. Hinc indè miniſtri
Penniger, ridénſque Jocus, mollíſque Juventas,
Et levis excuſſo volat Indulgentia fræno.
Idaliæ matrem ſtipant utrinque ſorores,

Divinóſque novæ Charitis mirantur honores;
Mirantur geminos imitantia lumina ſoles,
Certantéſque comas auro, & certantia puræ
Colla nivi, lactíque ſinus, & labra corallis:
Mille animi dotes mirantur, mille lepores,
Mille artes, exculta quibus fert nomen Olympo
Renata, & præſtat æqualibus una puellis;
Renata & proavis & claro ſanguine nata,
Renata illius neptis veneranda Thuani,
Qui nuper ſolio princeps è principe Gallis
Jura dabat, legúmque ſacras tractabat habenas,
Indocilis judex recti mutare tenorem,
Infamíque gerens impervia pectora lucro.
Quid tu autem, innuptis olim, nunc gloria nuptis,
Quid ceſſas? cupidúmque adeò remoraris amantem?
I, prodi tandem, quò te vocat hora, tuúſque
Ille vocat titulis & ſanguine clarus avito
Cuſſæus, magni illius certiſſima proles
Cuſſæi, quem Rex populos, latéque patentem
Armoricam rigidâ juſſit frænare ſecuri.
Ille tibi amplexúſque feret noctémque beatam,
Ille feret dulcéſque jocos, perfuſáque melle
Oſcula, conſtringens validis tua colla lacertis.
Felix ô nimiùm felix hâc virgine conjux,
Felix ô nimiùm felix hôc conjuge virgo;
Vivite concordes, atque arctis vincula dextris
Nectite, quàm lento conſtringitur Herculis arbor
Palmite, quàm premitur vitis frondentibus ulmis:
Vivite, fœcundam ſobole exercete juventam;
Et Gallis natos, Gallis properate nepotes,
Qui leges, qui jura ferant, qui facta parentum
Æquent, qui famam ventura in ſecula mittant,
Virtute inſignem, inſignem præſtantibus auſis.

XIII.
TUMULTUS GALLICUS.

Ecquid inexpleto diſrumpis pectora queſtu,
Gallia, & aſſiduis perfundis fletibus ora?
Comprime ſingultus, lachrymarum comprime rivos.
Expectata diu tandem lux aurea fulſit,
Quâ caput infandum, terrarum dedecus, hoſtis
Cælicolûm diro vitam cum ſanguine fudit:
Quem (ſi noſſe cupis primæ incunabula vitæ)
Nocte ſata Alecto reptantem fovit in ulnis;
Et ſtruere inſidias, tacitas innectere fraudes,
Magnorum penetrare aulas & limina regum,
Unanimes odiis docuit turbare ſodales.

Ergo olim placidas latè cùm cerneret urbes
Gallorum, invidiæ violento concitus æſtu
Bella movet, tentat Gallorum invadere ſceptra,
Pullatos equites noſtras effundit in oras,
Arva Palatinis pervaſtat Gallica plauſtris:
Valeſiæ gentis nomen delere laborat:
Obvia quæque metit ferro; non flectitur annis,
Non ullis precibus; jugulum mucrone ſenile
Confodit, innocuo conſpergit ſaxa cruore:
Sanguine rura natant, vitiantur flumina tabo.
Haud aliter ſtimulante fame tigriſve lupuſve
In miſeras pecudes, longè cuſtode fugato,
Magnâ mole ruit, balantum ſanguine longam
Exſaturat rabiem, & totis dat funera campis.

Proſtituit matrum ſævas ante ora puellas:
Convellit ſuperûm effigies, convellit & aras;
Impius & noſtræ evertit monumenta ſalutis;
Vulcanum effundit templis, & ſacra profanat,

Ipſas ante aras & pulvinaria divûm,
Pontificum immiti pectus trànſverberat enſe:
Quódque nefas dictu, captorum viſcera torret,
Nec dubitat diris epulanda apponere menſis.
Sed qui fas putat eſſe ſibi venerabile Chriſti
Proterere occultum panis ſub imagine corpus,
Quid putet eſſe nefas? Animus meminiſſe perhorret
Tam dirum facinus, quod nec luſtrare vel ingens
Oceanus, nec longa queat delere vetuſtas.
Quid Siculi quondam tale admiſere tyranni?
Cedant Thracis equi, Phariíque altaria regis,
Dira Lycaoniæ cedant opprobria linguæ,
Infandǽque dapes Atrei, Siculúſque juvencus:
Tu quoque jungebas qui mortua corpora vivis,
Quǽque per ora tui egiſti carpenta parentis.
Cedite jam: hic vicit cunctos feritate tyrannos.
O ſcelus! ô cunctis Erebi digniſſime poenis!
Túne Gigantæis Gallorum invadere regna
Aggreſſus furiis, patriǽque in viſcera vires
Vertere? ſacrilego ſumet de ſanguine poenas,
Nec tantum, mihi crede, nefas patietur inultum
Vindicis ira Dei, qui conſpicit omnia juſtus
Arbiter, & juſto ſontes examine plectit.
Sic & qui patriam ferro flammâque petivit
Indomitos in corde gerens Catilina furores,
Inviſam efflavit ſub acerbo funere vitam.
Non, aut fallor ego, tibi ſemper amica favebit
Fortuna: adveniet tempus, quo diruta templa
Carolus & cives cæſos urbéſque repoſcat
Everſas, & rura ſuis viduata colonis:
Quo tua certatim populus flammantia vellat
Lumina, ſexcentis fodiat quo viſcera telis.
Adveniet tempus, quo cuſpide pandat anhelas

Pulmonum latebras; tum celsâ ex arbore pendens,
Quod quæsiſti armis, toties quod mente petiſti,
Scilicet exſtabis ſupra regéſque ducéſque.
Hos tibi fata ferunt, parat hos fortuna triumphos.
Quod facis, interea confundas omnia luctu;
Nil intentatum ſceleris fraudíſve relinquas,
Mavortíque viam laxes: quò cæca cupido,
Quóque immane nefas, ruptis rapiaris habenis.
At tu pone modum lachrymis, jam tuta pericli
Gallia, pone metus. Major tibi partus Achilles,
Soſpite quo nunquam Gallorum regna labaſcant;
Major & Alcides, validis qui viribus hydram
Contundat, victor qui Gallas obſidet urbes
Henricus, noménque ferens, oménque parentis.
Ingredere, ô Regum ſoboles, fortiſſime ductor
Francigenûm, contráque feram fera ſuſcipe tela.
Tu nobis optata quies, ſolúmque pericli
Præſidium, ſpes, & duris in rebus aſylum:
Te ſimul aſpicient fulgentes ære phalanges,
Terga dabunt pavidæ rapidis perniciùs Euris;
Ut quùm aquilam cœlo volucres videre minores,
Ut quùm fulmineum videre armenta leonem.
Nec mora; tres acies uno (mirabile dictu)
Tréſque duces animi præſtantes conficis anno.
Non te triſtis hyems, non ſævi ſideris æſtus,
Non acies, non diſtricto fidentia ferro
Agmina, non latis circundata mœnia foſſis,
Non valles rupéſve tenent, ſaltúſve profundi:
Sed ſive æratas arces, ſive ardua bello
Oppida concutias, tibi pervia marmora reddis.
Nunc magnus Danaos aſtris attollat Homerus;
Pergama qui ſegnes occultâ fraude dolóque
Vix annis cepere decem, vix mille carinis.

Sed, tamen ô facinus! ſeménque capútque malô-
Fax patriæ, regni prædo, communis Erinnys, [rum,
Orbis proluvies vitali veſcitur aurâ.
Quid tua, ſumme Deûm, quid ceſſant fulmina? quíd-
Te juvat innocuos convellere fulmine montes? [ve
Ardua quantumvis caput inter ſidera condant.
Infandum hoc jam jámque tuis caput obrue telis,
Nec noſtras impune ſinas volitare per urbes.
Hoc te orant matréſque piæ innuptǽque puellæ,
Impubes, tardíque ſenes. Quid, ſumme, moraris,
O Superûm Rector? noſtris jam luctibus ille
Conſenuit, tantâque premit nos clade tot annos.
Ah moveant te, ſidereæ Rex maxime gentis,
Tot clari bellíque duces pacíſque magiſtri,
Quos dedit ille neci. Moveat te Briſſacus ille
Timoleon; animi nulli virtute ſecundus.
Magnanimi moveat genus alto à ſanguine Bruti
Martigus. Moveant tandem crudelia magni
Funera Guiſiadæ, cui nullum priſca tulere
Secla parem; nullo ſe tantùm Gallica tellus
Principe jactabit, qui quantum poſſet in armis,
Audax ſenſit Iber, fortes ſenſere Britanni.
An nihil iſta movent? Moveat te, ſumme Deorum,
Rex juvenis, ſed qui antevenit virtutibus annos;
Et fratres, quibus ille genus miſerabile leti
Proditor occultis molitur fraudibus: adfer,
Adfer opem, adversíſque tuos ſuccumbere rebus
Tu, Pater alme, veta, conatus frange rebelles.
Contunde immodicos auſus, atque artibus artes
Callidus elude, & præſens res aſpice noſtras.
Audiit, & placidas tandem tot queſtubus aures
Advertit, qui ſubjectis facilíſque bonúſque
Parcit, & indomitos qui proterit & pede calcat.

Jam nox atra polum terráſque involverat umbrâ,
Jámque ſopor pigras latè diffuderat alas.
At Deus inſomnis ſceleratas ſumere pœnas
Cogitat, & tacitus per noctem plurima volvens
Infernáſne adigat prædonem fulmine ad umbras
Protinus, an populi manibus proſternat & armis;
Quin populus proſternat, ait, rapiátque ruátque.
Nec mora: vix radiis Auroræ nuncius altos
Stringebat montes, furiis quum Gallia juſtis
Conſurgit, jam jámque micat ſeges undique ferri.
Obſtupet ille furens animi, & præſagia ſentit
Inſtantis fati: turbant præcordia diræ,
Eumenidúmque faces, & conſcius horror oberrans.
Jámque illi fodiunt haſtis, hi lumina vellunt,
Illi humeros quatiunt, populant hi tempora, figit
Ille latus, ſecat ille humeros, rapit ille lacertos,
Cordis hic arcanas rimatur cuſpide fibras.
Exanimum raptant urbis per compita corpus,
Inſultántque alacres, & voces inſuper addunt;
I, nunc captivas nobis impone catenas.
Calcandum ſpargunt triviis, matrúmque ſenúmque
Plurima turba ruunt ad gaudia. Nemo ſecundis
Intumeat rebus. Nimios Rhamnuſia faſtus
Sæpéſque premit tumidas. Qui regibus altior ibat,
Qui jam ſublimi pulſabat vertice divos,
En nudus paſcit ferales in cruce corvos.
Quare age nunc tandem placidis allabere pennis,
Perpetuos habitura dies pax aurea terris;
Exulet & toto jam nunc Mars impius orbe,
Dum pia in infidos moveamus prœlia Turcas.
Pulſus & Europâ concedat barbarus hoſtis:
Hìc bello laxate viam; hìc ſe effundat apertis
Carceribus Mavors; veſtras hìc promite vires,

Noſtris Euphratem ſceptris adjungite: quǽque
Irrigat arva rapax Tigris, quáſque alluit urbes
Jordanes nitido longè celeberrimus alveo,
Illyricóſque ſinus, Epirum & littora paſſim
Ionio pulſata mari, ſedéſque vetuſtas
Eripite injuſti tandem ditione Tyranni.
Hìc immenſa manent vos præmia: ſeu ſit honorum,
Seu ſit opum, quæ vos rapit, intempeſta cupido.

At quibus extollam verbis te, Carole regum
Maxime, & Henricum pietate armíſque potentem,
Auctores nobis tanti qui muneris eſtis?
Nam licèt hic ſummi favor eſt numíſque parentis,
Vos tamen haud minimam, mortalia numina, habetis
Partem opere in tanto. Quæ vobis præmia reddet
Gallia digna ſatìs, tantis erepta periclis?
An viridi ex lauro ſtatuet quercûve coronam?
At tantis laurus meritis & civica quercus
Inferior fuerit; neque vos mortalia tangunt.
Vos, ô divini vates, quos gurgite ſacro
Proluit, & cytharæ pater inſignivit Apollo,
Concinite æternas tanto pro munere laudes:
Gaudent humanâ laudari Numina voce.
Ipſe equidem, faveat cœptis modò dexter Apollo,
Irradiétque mihi veſtri jucunda favoris [men.
Aura, canam veſtrúmque feram ſuper æthera no-

Nunc tandem auſpicibus vobis, Superíſque ſe-
Optati toties volvuntur tempora ſecli: [cundis
Scilicet ut galeas obducat aranea telis,
Utque cavo glomerentur apes umbonis in orbe,
Ceráſque & mellis cœleſtia dona reponant;
Atque iterum miſeras virgo veneranda per urbes
Viſatur, ſoléríque ferat ſua jura colonis.
En quorum auſpiciis immenſum legibus orbem

Frænabis. Mox te ſeptemplicis oſtia Nili
Agnoſcent dominum; palmas tibi mittet Idume,
Et tibi flaventes volvet Pactolus arenas:
Jam Meroën ditione premes; profugiſque Tomitis,
Sauromatíſque vagis mores & mœnia pones.
Jámque tua Inſubres tremefacti juſſa paveſcunt;
Horret Iber; metuunt Boreæ pugnacis alumni,
Indomitíque Angli, & Mavortia pectora Scoti:
Jámque adeò rerum victrix illa inclyta quondam
Dat famulas tibi Roma manus. En Gallica quantis,
Dii ſuperi, attollet quondam ſe gloria rebus! [rum,
Ergo age, ſpes hominum, ſpes Carole magna Deo-
Túque adeò, ô Henrice Deûm genus, orbis uterque
Et decus & votum; quò virtus cumque vocabit,
Ite alacres animis. Jam pridem oracula vatum
Terrarum imperium, jampridem ſidera vobis
Spondent. Quanta tuum tentabunt gaudia pectus,
Gallia, quóſve dabis plauſus: quum Carolus olim,
Quum tuus Henricus, ſpoliis Orientis onuſti,
Heſperiæ domini, reges Aquilonis & Auſtri,
Advenient ambo inſignes fulgentibus armis,
Ambo triumphali redimiti tempora lauro.
Felices, queis tum illuſtres ſpectare triumphos
Fas erit, & queis non longos inviderit annos
Parca ferox. Quòd ſi dederint mihi fata, Deúſve,
Et mea maturis ſi Muſa adoleverit annis,
Hos ego carminibus coner memorare triumphos.
Nec tamen hos ventura magìs mirabitur ætas,
Quàm patriam texiſſe armis, domuiſſe rebelles,
Cùm vix prima genas veſtiret flore juventa.

QUERELA GALLIÆ.

Ergo novo ſemper bellorum exercita luctu
Aſpera fata querar? Bis nona revolvitur æſtas,
Ex quo civiles permiſcent omnia flammæ.
Quid diræ infauſti mihi non nevere ſorores?
Quos ego non amnes undantes ſanguine vidi?
Quas urbes, quos non coopertos oſſibus agros?
Quæ non abductis ſqualentia rura colonis?
Qui mihi non periere duces bellíque togǽque?
Attamen heu nondum ſatiatæ Numinis iræ
Et lachrymis lachrymas, & cædes cædibus augent:
Jamque novos repetita iterant incendia luctus.
Sic ut ego tot quondam opibus populiſque ſuperba,
Nunc heu orba & inops jaceam & ſine viribus umbra;
Quódque adeò memorare pudet, non Noricus enſis,
Non me Germani feritas, non faſtus Iberi,
Non Italæ vires; nati, proh dedecus! ipſi
His merſere malis. Sic quæ Diis æmula quondam,
Imperium terris, animos æquârat olympo,
Martia Roma ſuis ſtruxit ſibi funera telis.
Sic qui nec flammas metuit Troúmque, Jovémque,
Ipſe ſui victor proprio ſeſe induit enſe
Irâ terribilis juſtâ Telamonius Ajax. [Erinnys,
Quis furor? aut quæ vos ſtimulis agit improba
O ſtultæ mentes, ô cæca cupidine lucri
Pectora, victrices in vos convertere dextras;
Et regnum tanto fundatum ſanguine, tanto
Servatum per tot dubii diſcrimina Martis,
Crudeli lacerare manu, infandóque tumultu?
Tot fortes animas, tot fortia volvere leto

Corpora, ſubjiciant totum quæ viribus orbem?
Omnéſque inter vos veſtras abſumere vires?
Scilicet ut fractos tandem civilibus armis,
Omnibus exhauſtos, propè cladibus opprimat hoſtis
Integer, & pulſos regno deturbet avito.
Ergo pacatis conjungite fœdera dextris,
Fœdera quæ longos concordia ſervet in annos.
Verùm nequicquam blandis adamantina verbis
Flectere corda paro, placidam indignantia pacem,
Queis immota ſedet miſeram ſententia matrem
Perdere, & ex imâ penitus convellere ſede.
Dî tantum prohibete nefas, ſi numina veſtra
Rite colo, & meritos indixi ſemper honores:
Si pia thura dedi veſtras adolenda per aras,
Aſpicite, ô ſuperi, & lapſis ſuccurrite rebus.
Sin merui, aut alio me ſaltem extinguite leto.
Reddite Cæſareis telis, furiíſque Britanni;
Sternite Gothorum manibus, conſumite flammis
Vangionum, ſævis populandum exponite Cimbris.
In me dira ferox inſtauret Vandalus arma,
Pullatíque ruant equites, in me irruat omnis
Concita barbaries, & me premat undique ferrum;
Aut potiùs totas effundat Aquarius urnas,
Abruptóſque ruat denſis è nubibus ignes,
Aut caput in noſtrum Vulcania ſpargite tela;
Si peream, manibus veſtris periiſſe juvabit.

JOANNIS BONEFONII

AD

ERRICUM VALESIUM,

Sereniſſimum Poloniæ Regem,

Lutetiam celebri pompâ ingredientem,

PANEGYRICUS.

COeperat herboſo componere membra cubili

Sequana, languenti devictus lumina ſomno;
Cùm ſubitò exaudit lætos ad ſidera cantus,
Plaudentéſque choros: ſummo tum ſublevat amne
Muſcoſum caput; & roranti cornua vultu
Naribus unda fluit, totis ſalit agmen aquarum
Crinibus, & ſpargit concretam uligine barbam.
Hirſutas umbroſa comas prætexit arundo:
Coeruleus latos humeros circundat amictus.
Atque ille admirans dum lumine cuncta pererrat,
Dum geminas acies nunc huc, nunc dirigit illuc;
Protinus exiliens virides reſoluta capillos,
Candentes nudata ſinus, nudata lacertos,
Inter Naïadas formâ pulcherrima Doris,
Et manibus complexa patrem mox talibus infit.

Nec

Nec dum fama tuas, genitor, pervenit ad aures,
Sarmaticum imperium varii regéſque ducéſque
Cùm dudum ambirent, atque hinc duo lumina gentis
Auſtriacæ, Arctoi Mavortia pignora Rheni,
Illinc eximiâ præſtans virtute Pyaſtus;
Hinc decertarent armis, opibúſque potentes
Suevus, & affinis Moſcus; ſceptra aurea, ſceptra
Errico regníque datas totius habenas.
Quódque adeò mirere magìs, non contigit ulli
Talis honos, tanto procerum plebíſque favore.
Cujus nobilium, & præſtantior ordo Senatus
Annuerit ſtudiis, plebs averſata frequenter
Abnuit: hunc plauſu agreſtes, hunc voce popoſcit
Curia, caſtra tubis; cœlo, rure, urbibus, undis,
Omnia, queis poſſunt, teſtantur gaudia ſignis.
Felix, cui ſeſe diffundit publica tanto
Gratia conſenſu, cujus primordia regni
Omine proſequitur fauſto concordia mundi.
Dixerat. Ille humeris veſtem fulgentibus aptat
Inſolitam, Tyrio ſaturatam murice, & auro
Intextam, cui per medias ſubtegminis oras
Arcano radiant fulgentes igne lapilli.
Cœruleæ verò comites nova munera Regi
Exornant: pars gemmato componit amictus
Stamine, & exuvias omnes, quas rettulit armis,
Hoſte triumphato cumulat; pars flore recenti
Serta parat, violas, immortaléſque Amaranthos
Permiſcens, molléſque roſas, molléſque Hyacinthos.
Aſt aliæ manibus per mutua vincula nexis
Feſtas exercent choreas, & carmina dicunt:
Impellunt aliæ vocales pectine chordas.
Interea Erricus ſolito conſpectior urbem,
Sequana quam nitidis argenteus alluit undis,

Intrabat, populo circùm, & plaudente ſenatu,
Sublimi ſpectandus equo, quem crine ſuperbum
Erecto, gemmis, auróque inſerta tegebat
Purpura, ſtringebant medium diſtincta colorem
Floribus, & variis fulgentia cingula bullis.
Ipſe ferebatur Tyrio admirabilis oſtro,
Stipatus circùm innumeris heroibus heros.
Quem pater ut vidit, ſummâ ſublimis ab undâ
Sequana ſic illum multo compellat honore.

Salve, magne pater patriæ, Dîs proxime princeps,
Errice armipotens, cui ſe flectenda magiſtro
Tradit Hyperboreo tellus ſubjecta Bootæ,
Non ſinè conſilio, reor, aut ſinè numine Divûm:
Scilicet hanc tibi Dî laudémque, decúſque reſervant,
Ut, qui Sauromatis toties jam bella minantur,
Infrænes Nomadas, & inhoſpita pectora Moſcos,
Infidóſque domes Turcas, acréſque Bohemos,
Pannonas, & Daces, & acutâ falce Gelonos.

Ergo jam metuunt, jamjam trepidantia pulſat
Corda pavor, jam Mæotis, jam Caucaſus horret,
Riphæíque tremunt montes, & Caſpia regna:
Nec ſatìs Hercynio jam tuta Bohemia ſaltu.
Ille es nimirum, de quo mihi rettulit olim
Carpathius vates, venturi haud inſcius ævi.

Sume animos, inquit, nam ſi quid Tuſcus aruſpex,
Si Lyciæ ſortes ſapiunt aviúmque volatus,
Si Phœbus, Dodona, Themis, ſi vera loquuntur
Sidera, mox aderit, qui te ſuper æthera famâ
Attollat, ſuperíſque tuos componat honores:
Qui regnum terris, famam qui claudat olympo.
Illius haud dubiis regni cunabula ſignis
Fulgebunt: nam ſæpe portentis ſæpe futuri
Imperii manifeſta fides. Naſcentis Iuli

Lambebat teneros innoxia flamma capillos.
Dum viridis laurus flammâ crepitante crematur,
Julius æthereas venit ſub luminis auras.
Hujus in adventu venturi præſcia tellus,
Mirandum, ſubitò totos renovabitur artus.
Vis elementorum cedet, flagrantis amomi
Sudabunt tribuli ſuccos, opobalſama quercus,
Mella rubi ; inculti producent lilia vepres :
Attonitus paſſim undantes ſinè ſemine ariſtas
Agricola, & natas ultro mirabitur uvas.
Aurea diffundet pleno ſe copia cornu,
Lætáque perpetuis decurrent gaudia rivis.
  Jam tum qualis erit, cùm firma acceſſerit ætas,
Ex ipſo infantis poteris præſciſcere vultu.
Flagrabunt oculorum acies, ardentia ab ore
Scintillæ exilient ; bella, horrida bella ſonabit:
Totus ſe pueri verſabit pectore Mavors.
Indomitis gaudebit equis ; nunc retia cervis
Tendet, nunc ludum majori incenſus amore
Spumiferos invadet apros, atque arma per armos
Exiget, & certâ defiget vulnera ſede.
  Jam puer atroci concuſſos turbine Gallos
Siſtet, & his condet Saturni ſecula campis:
Templa deis, pacem populis, ſua rura colonis,
Pilea captivis, & Muſis otia reddet.
Jam puer implebit factis audacibus orbem,
Inferior nullo pietatis laude, nec armis.
Vixdum prima genas ſignabit flore juventa,
Quum ſua conſiliis, animíſque volentibus illi
Sceptra dabunt populi, quos frigida deſpicit Arctos.
Quantos tunc populi plauſus, & quanta repentè
Gaudia per cunctas Naturæ edita partes
Attonitus cernes! quantæ miracula pompæ!

Felix & magno nimiùm dilecte Tonanti
Sequana, quem tanto jamjam donabit alumno;
Tum tibi nec pulcher Ganges, nec turbidus auro
Iſter, & arcano Nilus celeberrimus ortu
Certârit; tum ſponte tibi regnator aquarum
Ceſſerit Auſonidum: felices vos quoque tanto
Principe Sauromatæ, veſtrum quo ſoſpite regnum
Omnes nobilium numeros explebit honorum,
Nec gens ulla magìs bello florebit & armis.
Hæc Proteus (ut fortè meo ſucceſſerat antro)
Præmonuit. Nunc ergo animos, nunc erige men-
Nunc tu vera proba priſcorum oracula vatum, [tem:
O flos Hectoridum juvenis, tremor orbis, amórque;
Quod patri Superi, quod & invida fata negârunt,
Ne deſiſte priùs, QUAM TOTUM IMPLEVERIS ORBEM.
At tu, quam gelidæ deſpectat portitor urſæ,
Martia gens, felix tanto mox rege futura,
Quo dî nil majus terris, meliúſque dederunt,
Pelle metum, quamvìs effrænis undique ſepta
Gentibus, hinc bello Moſcus licèt urgeat, illinc
Turca potens, latéque vagis diſcurſet habenis,
Indè ferox Hunnus muros circumtonet armis:
Hic tibi præſidium, hic clypeus porrectus in hoſtem;
Haud illo melior quiſquam gladiúmve rotare
Fulmineum, aut magno jaculari pondere telum,
Aut longam validis moliri viribus haſtam.
Quòd ſi flectere equum, duríſve inhibere lupatis,
Aut ſinuare fugas, vel aperto currere campo
Mens ferat, ipſe illi cedet Phillyrius Heros,
Cedet Amyclæus juvenis domitórque Chimæræ.
Ille vel armatas acies ſuperabit inermis,
Obviáque horrendo ſonitu ruet omnia circúm.
Nunc animis ergo, nunc te ſpe denique in hoſtes

Attolle, ingentes nunc concipe mente triumphos,
Errici auſpiciis, atque auxiliaribus armis.
Nemo Sarmatiam in tantum pietate vel armis
Extulerit, licèt æterno repetatur ab ævo
Temporis antiqui ſeries, licèt uſque Pyaſtum,
Meſconem, & reges Jagellâ ab origine jactes.
Qualiter Eois quum matutinus ab undis
Quadrijugos Titan currus impellit in axem;
Sidera, quæ puro rutilabant antè nitore,
Victa latent, cedúntque Dei majoris honori:
Haud ſecus illorum totis radiantia terris
Errici exoriens perſtringet lumina lumen.
Hôc duce, ſi quid habent veri præſagia vatum,
Quæ tibi jamdudum crudelia fata minantur,
Quæque ſibi ingentes orbis deſpondet habenas,
Barbaries proſtrata ruet, ne ſurgere poſſit
Rurſus, & ingentes regni inſtaurare ruinas.
Jámque per obſcoenos projecta cadavera vicos,
Jam Scythico fluvios undantes ſanguine cerno,
Colláque ferratis regum conſtricta catenis,
Et vinctas poſt terga manus: jam diruta templa,
Jam verſa in cineres veterum ſimulacra Deorum
Aſpicio. Gaudete animæ, quas barbarus hoſtis
Per mortes omnes, cruciatus, vincla, tenebras,
Abſtulit, inſontes animæ, & melioris egentes
Fortunæ. Advenit, qui funera veſtra repoſcat,
Mittat Achilleas veſtris qui manibus ultor
Inferias, & damna ferox graviora rependat.
Et vos, quos retinet vinclis, & compede vinctos,
Solvite corde metum, triſtes jam mittite luctus;
Ultor adeſt, qui vos vinclis & compede ſolvat,
Quíque tyrannorum crudeli cæde redemptos
Liberet. ô felix, totúmque canenda per ævum

Illa dies! Utinam ſpectacula tanta ferentem
Advehat hanc velox croceis Aurora quadrigis!
At jam tempus adeſt, ut in hoſtes arma capeſſas,
Ut cogas, Errice, tuas in bella phalanges.
Ecce vocant litui, & ſtridenti cornua cantu,
Tympanáque clamórque virûm, atque hinnitus equorum.
I felix, ne cede malis, ne deſice duris
In rebus: magno venduntur regna labore;
Nec niſi poſt domitos, immania monſtra, Gigantas
Jupiter æthereâ princeps regnavit in aulâ.
Hæc ubi dicta dedit, tumidarum rector aquarum
Sequana mox ſeſe ſpumantibus abdidit undis.

DE MUSA BONEFI

O B

AMORES SILENTE.

HUC vos advoco ſacra turba Vatum,
Nupta innupta cohors dicata Phœbo:
Vos ô præcipuè tenella turba,
Quotquot nondum Hymen ad jugum ſvocavit,
Huc vos advoco, concitatioris
Has capeſſite pectoris querelas.
Boneſus tener ille, terſus ille
Boneſus, teneri lepos Phaleuci,
Dum vixit ſuus, abſque lege liber,
Necdum percitus uſque amoris œſtro;
Donec connubii ſuperba vincla
Tempſit, interea fluente venâ,
Muſas uſque furens; furénſque Phœbum,
Concinnat modò floſculos ſuaves,
Aut ludit lepidi jocos catelli,
Aut ſpargit Venerum roſas virentes,
Vel promit ſegetem oſculationum,
Vel nobis teneros polit Phaleucos.
Aſt ut Panchariden amare cœpit,
Atque hôc nomine faſcinata mens eſt;
Ubi injecta viro ſuperba clari

Vincla connubii; interim vel omnes
Dum in unâ Veneres Dione ludit,
Ultrò jam genio ſuperbiente,
Vix ſui memor, immemor ſuorum,
Jam nec baſia, floſculos nec ullos,
Nec roſas Venerum, aut jocos catelli,
Nec quidquam lepidi aut Catullientis
Huc tranſmittere curat ad ſodales.
Ah! maturè adeò vale ſupremum
Das Muſis ſimul & ſimul Phaleucis?
Quis hâc ſorte ferat Boneſum amantem?
Quis illum quoque ſic ferat maritum?
Hoc tu Myro probas? probas Binete?
Hoc Durande feres? ferant, volent qui:
At Muſas pariter patrémque Phoebum
Obteſtor, potiùs nec ipſe nubam,
Vel hâc conditione nubam Amori,
Novus ne hoſpes Amor, tyranni ad inſtar,
Sic foras abigat meas Camoenas.

J. Jacquerius Par.

Ἰάνος ὁ Βωνέριος.
Φοίβῳ ἔν σοι ναός.

Ὡς ἐτεόν γ᾽, (Ἔν σοι φοίβῳ ναὸς) ὡς ἂν ἀληθῶς
Σῶο ἐπίκλησις κ᾽ ὄνομα φησὶ ςεφέων.

Nic. Denetz. Par.

JACOBI PINONIS, V. C. Senatoris Pariſienſis, Elogium & Tumulus JOANNIS BONEFONII.

ADſta, viator, paululum, ac ne præteri
Manes piorum, tu niſi impius ſies.
Teguntur iſto conditi ſub marmore
Magni Bonefi capſulâ cineres brevi.
Si neſcis illum, ſcire te nihil quoque
Par eſt decoris, & leporis, & ſalis,
Et Gratiarum; quicquid & Phœbus docet
Charos alumnos; quicquid & chorus novem
Stillat ſororum parvulis infantulis.
Namque hic Bonefus carminis venuſtuli,
Mollis Phaleuci ſingularis artifex,
Sic eruditè, ſic venuſtè concinit,
Sic eleganter cuncta, ſic dilucidè,
Ut eruditis eruditius nihil
Quicquam putetur, nil diſertis dulcius,
Denique quibuſvis auribus jucundius.
Ergo inficetus, ruris & plenus, niſi
Muſis abhorres, hos pios manes cole,
Barríque numen, ille cujus innocens
Tenuit tribunal; quæque claret oſſibus
Ejus verendis; nec ſuperbit his minùs,
Maroniana quàm Neapolis ſovens.

JACOBUS PINO, V. C. ad JOANNEM BONEFONIUM.

CUR te carmine procem Phaleuco,
Infelix ego, qui Poëta non ſum,

Quæres forſitan, alme Bonefoni.
Senſi numine percitum calorem,
Et vates videor repentè factus,
Ex quo contigit hoſpitari apud te,
Ex quo limina ſancta adire vatis,
Tunc voti reus, at deinde compos,
Tantiſper licuit, diéſque paucos
Tecum tranſigere. Ergo Muſa geſtit
Ad te pergere, verſibúſque tentat,
Si poſſit, meritas referre grates
Tam grati hoſpitii, tuúmque nomen
Ad cœlum lepido vocare verſu.
Ergo candida perge Muſa Barrum,
Et magni pete Bonefonî ædes;
Illum inter choreas novem ſororum
Cinctum Apollineâ caput coronâ
Cantantem invenies, Apollinémque
Saltantem ad numerum: oſtende primùm
Tibi hæc numina; dein puſilla ſurge,
Et quoſcunque potes profunde verſus.
Noſtræ non opis eſt referre dignas
Phœbo, Caſtaliis, tibíque grates,
Hoſpes optime. Tu tamen merentem
Nec fac flocci animum, lubénſque ſume
Grato ab hoſpite, grata quæ Poëtis
Sunt munuſcula: ſume quos reponit
Recens hendecaſyllabos Poëta;
Sed non hendecaſyllabos, quibus te
Extremos maris evagata fines,
Dudum fama volans ad aſtra vexit;
Et queis victa jacet ſuperba Roma,
De cunctis ſpolium ferens poëtis.
Non hæc vis animo eſt, ut æmulari

Sperem tot Veneres, Cupidinéſque,
Quos nec Mercurius nepos Atlantis
Auſit, Pieridéſve, & ipſe Phœbus;
Sed quos hendecaſyllabos alumnus
Haud dudum tuus audet experiri,
Dum ſalvere jubet tuas Camœnas.
Et quamquam illepidi, invenuſtulíque,
Si tu exceperis æquiore vultu,
Spirétque aura mihi tui favoris,
Auſim me in númerum referre vatum.

Reſponſio BONEFONII in verſus præcedentes.

QUID ô candide, quid benigne Pino,
Tantis laudibus, atque honore tanto
Jactas hoſpitium tui Boneſi?
Quid geſtis adeò, atque gloriaris,
Ac te denique prædicas beatum,
Ex quo limina noſtra contigiſti?
Tu qui juſtitiæ foríque lumen,
Qui flos, qui decus ordinis togati,
Tu qui rex hominum politiorum,
Eras hoſpitio ampliore dignus.
Fas contrà mihi, Pino, gloriari,
Fas meam mihi prædicare ſortem,
Fortunáſque meas, tibíque grates,
Quantas debeo, maximas referre,
Quòd, anguſta licèt, licèt puſilla,
Dignatus fueris ſubire tecta.
Nam quis major honos mihi, meíſque,
Quàm tui hoſpitii accidiſſe poſſit?

Aut quæ gloria contigiſſe major,
Quàm quòd hoſpitio beâris olim
Hos licèt tenues meos Penates?
Quos tu dum incoleres mehercle, Pino,
Non meum hoſpitium, aut mei Penates,
Non mea illa domus fuit, vel ædes,
Sed certè fuit illa Gratiarum,
Et Phœbi domus, & novem ſororum;
Aſtrææ fuit illa ſacra ſedes,
Fuit Juſtitiæ celebre templum.

Idem, in eoſdem verſus.

QUidni carmine provoces Boneſum,
Tu, qui carmina tam polita condis?
Tam comptos numeros & elegantes,
Ut non, Pino, novum aut rudem poëtam,
Infantem illepidum, atque inelegantem,
Sed vel Auſoniæ vetuſtiores,
Sed vel Auſoniæ venuſtiores,
Poſſis carmine provocare vates?
Tu qui ſive elegos epóſve tentas,
Sive carmine molliore ludis,
Tam feliciter omnia experiris,
Ut non te in numerum referre vatum,
Non te adſcribere maximis poëtis,
Sed te Pierii chori magiſtrum,
Sed te regem Heliconis atque Pindi
Fas ſit dicere, Principémque vatum,
Quotquot priſca tulit, recénſque ætas.

JACO-

JACOBUS PINCÆUS JANO BONEFIO.

ERgóne Sequanicæ repetes mapalia Barri,
  Arváque Campano penè ſepulta ſolo?
Nec jam Parriſias mulcebis cantibus aures,
  Aoniam quatiens hâc procul urbe chelyn?
Prô pudor! incultos iterum vaga Muſa Tomitas,
  Incolet Auſoniâ ceu viduata domo?
Ah pereat malè ſollicitos qui primus honores
  Extulit, & ſummos quæſiit ære gradus.
~~Scilicet ut leges~~ capiat te præſide Barrus,
  Et patriam &, ſocios otiáque alta fugis!
Quid tibi cum ſtrepitûque fori, turbâque clientûm?
  Molle tuum pectus mollia caſtra decent.
Et Venus & Muſa, per quas tua nomina ſurgunt,
  Numina naturæ ſunt magìs æqua tuæ.
Utere quæſitis opibus tua rura colendo,
  Sic videas ſegetes luxuriare tuas.
Sic Bonefi vaſtum latè decus impleat orbem,
  Sic Veronenſis jam tibi cedat olor.
Judiciis præſint Nervæ rigidíque Catones,
  Non facit ad ſontes Muſa Venúſque reos.
Ipſe ego cùm poſſem ſummi pars eſſe ſenatûs,
  Patritiiſque humeris purpura danda foret;
Poſthabui titulos, ſtudioſáque ad otia verſus
  Regalis cameræ mollia ſigna tuli.
At tua perpetuo ferientur pectora motu,
  Ulla nec à curis hora vacabit iners.
Quàm meliùs mecum peteres per florea rura
  Herculiique undas Herculiique nemus!

Hìc ego, nam memini, tecum cantare ſolebam,
Et patriâ & Latiâ carmina voce ſonans.
Tu numeris, quos ipſe lyrâ mercetur Apollo,
Augebas Paphiæ regna beata deæ.
Quis tibi Barræis vates ſuccurret in oris,
Qui canat, & cantus hauriat aure tuos?
Certus es ire tamen, nec te mea cura moratur,
Maxima cura tui, maxima cura mei.
Quod ſupereſt, igitur ſocio concede roganti,
Nec mea da levibus verba ferenda notis:
Sæpius huc ad nos veniat tua littera præceps;
Et ſcribe ut valeas, ut valeámque roga.

IN FEBRIM BONEFONII.

FEbris peſſima, tertiana febris,
Quid tibi & nitido meo Boneſo?
Cur vexas adeò immerentis artus?
Si neſcis: tener eſt Boneſus ille
Primus hendecaſyllabûm politor:
Quem & in mollitiis habet Cythere,
Quem & in deliciis Apollo ſumpſit,
Ne ſævi ulteriùs, verenda febris.
Ah ſævis tamen impotente morbo,
Exuríſque, voráſque, congeláſque,
Poſt depaſta viri decora membra:
Sic circa ſtipulam levem, minutam,
Sic circa calamos ſuperba ludis?
Redde peſſima vultui nitorem,
Colorémque cuti, & leporem ocellis,
Venis ſanguinem, & artubus vigorem:
Rapta tot ſpolia hæc opima redde;

Totum denique redde mî Boneſum.
Si pallens cupis inſidere fronti,
Pallorem incute frontibus reorum:
Si mortalia membra congelare,
Exuſtum Æthiopem, accoláſque Nili
Miſſo frigore recreare tenta.
Contrà ſi juvat uſtulare membra,
I, torre gelidi incolas Riphæi.
Quid tibi &c nitido meo Boneſo?
Hunc flammâ ſolitâ carere cenſes?
Urit altera Pancharis medullas.

Jo. Jacquerius Par.

JOANNIS BONEFONII
Notitia, & operum ab eodem ſcriptorum Cenſura, uti in Menagianis habetur.

JEAN Bonnefons, qui vivoit ſous Henry III, nous a laiſſé un petit recueil de poëſies intitulé: *Pancharis Joannis Bonefonii*, imprimé à Paris en 1587. Ce recueil ne contient preſque autre choſe que les louanges de ſa maîtreſſe, la pluſpart en vers Hendécaſyllabes qui ſont d'un auſſi beau Latin que celui du régne d'Auguſte. Depuis Catulle peu de Poëtes ont ſi bien réuſſi que Bonnefons dans les *Hendécaſyllabes*. Son ſeul défaut eſt que ſes vers ſont un peu trop mous & efféminez; au lieu que ceux de Catulle reſpirent une vivacité plus mâle, qu'on appelleroit éffronterie dans un ſiecle auſſi retenu que le nôtre. Deux des plus belles piéces de ce petit livre, ſont: Celle où il ſe plaint de * l'aiguille qui au lieu de piquer la main de ſa maîtreſſe, devoit plûtôt luy piquer le cœur, qui étoit inſenſible aux traits de l'amour: L'autre eſt une † Epigramme qui n'eſt pas moins belle, où il ſe plaint qu'elle s'eſt renduë maîtreſſe de ſon cœur.

* Baſ. 2. † Baſ. 20.

☞ *Jean Bonnefons né à Clermont en Auvergne, s'étant fait recevoir Avocat au Parlement de Paris, fut enſuite Lieutenant général à Bar ſur Seine. Il s'acquit beaucoup de réputation par ſa* Pancharis. *Gilles Durant Sr. de la Bergerie, auſſi Avocat au Parlement de Paris, & Poëte, la traduiſit en vers François; qui ont été ordinairement imprimez avec les Latins de Bonnefons. Les Poëſies de Durant furent depuis recueillies en un volume ſeparé, où, pour le dire en paſſant, ſe trouve à la pag. 214. l'Epitaphe de l'Aſne Ligueur inſérée dans le Catholicon, de laquelle par conſéquent eſt auteur Gilles Durant; ce qui juſqu'ici n'a pas été remarqué. Le même Durant dans une Ode à Antoine Mornac dit que Bonnefons étant marié ceſſa de faire des vers: Voici ſes termes.*

> *Notre Bonnefons, Poëte*
> *Des vieux Latins envié,*
> *Eut ſoudain l'ame muette,*
> *Quand il ſe vit marié.*
> *Pour le vil ſoin d'un ménage*
> *Il quitta le voiſinage,*
> *Qu'il avoit avec les Dieux;*
> *Et nonchalant de ſa gloire,*
> *Des neuf Filles de Mémoire*
> *Ceſſa d'être ſoucieux.*

Bonnefons, à la verité, ceſſa de faire des vers d'amour, mais il en faiſoit dans l'occaſion ſur d'autres ſujets. Il mourut, non pas ſous Henri IV. comme l'écrit Baillet dans l'article de Bonnefons, mais ſous Louis XIII. comme nous l'apprenons de la 2. édition

des Poëſies Latines de Jacques Pinon Conſeiller au Parlement de Paris, parmi leſquelles ſont quelques Hendecaſyllabes de Bonnefons, & l'Epitaphe que Jaques Pinon lui fit, datée de 1614. Il n'a au reſte jamais paru aucuns vers François de Bonnefons. Ceux de Gilles Durant imprimez avec les ſiens lui ont été attribuez par quelques lecteurs peu attentifs, tels en autres que le P. Rapin, à qui Baillet s'en eſt fié ſans l'avoir même bien entendu. A l'égard de la Pancharis *tant vantée, je n'ai garde de convenir que ce ſoit un chef d'œuvre, ni que le Latin en ſoit auſſi beau que celui du régne d'Auguſte. Bonnefons penſe & parle plûtôt comme les modernes Poëtes Italiens que comme les Latins du bon ſiécle, du ſtyle, & du caractére deſquels il eſt entiérement éloigné. Eſt-il rien de moins judicieux que ces Phaleuques contre l'éguille qui avoit piqué la main de ſa Maîtreſſe ? Ce n'étoit pas, ce me ſemble, vouloir trop de bien à ſa belle, que de ſouhaiter qu'une éguille lui piquât le cœur. Il valoit autant lui ſouhaiter la mort. Mais examinons un peu ſa Latinité; je poſe en fait qu'il y pêche en plus d'un endroit.*

(*a*) Anxior.] *L'adjectif* anxius *n'a point de comparatif.*

(*b*) Diis.] Diis *n'eſt que d'une ſyllabe, il falloit ici* Deis, *comme dans ce vers de Lucain,* Victrix cauſa Deis placuit, ſed victa Catoni.

(*c*) Pancharidis.] Χάρις *faiſant au génitif* χάριτος, *il eſt sûr que ſi* Charis *ſe declinoit en Latin, c'eſt* Charis Charitis, Pancharis Pancharitis, *qu'il*

(*a*) P. 1. v. 4. (*b*) P. 7. v. 30. (*c*) P. 8. v. 8.

837906 *faudroit*

faudroit dire, & non pas Charis Charidis, *ni* Pancharis Pancharidis: *Ce qui n'eſt pas moins irrégulier que ſi au lieu de* Charites *on diſoit* Charides.

(*d*) Morſicationes.] *Quoique Varron ait dit* morſicatim, *qu'Apulée ait hazardé* morſicat *&* morſicantibus oculis, *ils n'ont dit cependant ni l'un ni l'autre* morſicatio, *& ce mot ne ſe trouve nulle part.*

(*e*) Albedine.] Albedo *ne ſe trouve dans aucun Auteur Claſſique.*

(*f*) Et diduco.] *On voit bien qu'il a voulu imiter ces vers rapportez par Aulu-Gelle. l. 19. c. xi.*

Dulcémaque florem ſpiritûs
Duco ex aperto tramite.

Mais ſi ducere florem ſpiritûs *pour* trahere, haurire florem ſpiritûs *eſt élégant, il n'en eſt pas de même de* diducere *qui eſt ici très-impropre.*

(*g*) Humum.] *Qui a jamais dit* humum corruere *pour* humi?

(*h*) Rubedo.] *C'eſt pis qu'*albedo *qui tout au moins ſe trouve dans les Gloſes, au lieu que* rubedo *n'y eſt pas.*

(*i*) Titillant.] *Il fait breve la premiére de* titillant *que eſt longue.*

(*k*) Pyropis.] *Il a crû que* pyropus *ſignifioit une eſcarboucle. Mais Onuphre Panvin c. 17. de ſon livre* de Ludis Circenſibus *a obſervé que c'eſt* pyro-

(*d*) P. 12. v. ult. & p. 38. v. 6. (*e*) P. 15. v. 29. (*f*) P. 20. v. 2. (*g*) P. 23. v. 4. (*h*) P. 27. v. 9. (*i*) P. 33. v. 2. (*k*) P. 34. v. 21.

pum *au neutre qu'il faut dire par rapport à* metallum, *parceque c'eſt un mélange de trois parts d'airain & d'une d'or. Ce vers du* 4 *livre de Properce, Elég. xi.* Picta nec inducto fulgebat parma pyropo *& le paſſage de Pline l.* 34. *de ſon Hiſt. nat. c.* 8. *ſur la fin, prouvent manifeſtement que c'eſt une compoſition métallique.*

(*l*) Nexuoſa.] Nexuoſus *eſt une adjectif inconnu dans la bonne & pure Latinité.*

(*m*) Miſcuo.] Miſcuus *eſt un mot barbare.*

(*n*) Salaciáſque.] Salacia, *qu'il prend ici pour un ſynonyme de* ſalacitas, *ſignifioit parmi les anciens Romains la Déeſſe qui préſidoit au reflux de la mér, & ſouvent la mer elle même.* Salacia *n'a d'ailleurs point de plurier.*

(*o*) Faventiáſque.] *Vieux mot hors d'uſage.*

(*p*) Lingulationes.] *Autre mot pire que* morſicatio, *& de fabrique toute nouvelle pour ſignifier ce que les Grecs appellent* καλογλωττίσματα.

J'aurois pû alleguer (*a*) ſuave *& ſes derivez dont il diviſe preſque toujours les deux premiéres ſyllabes contre l'uſage des Anciens;* (*b*) te te, *répété juſqu'à l'excés, quoi que ſans grace;* (*c*) beatitas, *emploié hardiment, & que Cicéron n'a propoſé qu'en tremblant;* (*d*) ſuſpicioſus, *la ſeconde breve que*

(*l*) P. 35. v. 7. (*m*) P. 37. v. 26. (*n*) P. 37. v. ult. (*o*) P. 38. v. 1. (*p*) P. 38. v. 7.

(*a*) P. 1. v. 11. p. 4. v. 10. p. 5. v. 1, 10. p. 12. v. 27. p. 15. v. 1, 3, 4.

(*b*) P. 5. 21. p. 17. v. 15. p. 20. v. 15. p. 25. v. 14.

(*c*) P. 6. v. ult. p. 8. v. 3.

(*d*) P. 11. v. 2. p. 18. v. 19.

les

les meilleurs Grammairiens tiennent longue, parce qu'elle eſt telle dans le ſubſtantif feminin ſuſpicio *d'où cet adjectif deſcend;* (e) melliculum *diminutif qu'il a mal lu dans Plaute, au lieu de* melculum *qu'il devoit y lire avec Priſcien;* (f) evibras, *verbe ſuranné dont il a mal pris le ſens;* (g) fruiſcor, *autre verbe ſuranné;* (h) Cypris, *que nul ancien Poëte Latin, avant Auſone, n'a dit pour* Venus; (i) deſpicaris *pour* ſpernis; (k) deinceps *de trois ſyllabes, &* (l) tractat *dans la ſignification de* vellicat. *Mais je lui fais grace de ces remarques & de quelques autres, les précédentes, ſi je ne me trompe, ſuffiſant pour faire voir que les louanges données ſi libéralement juſqu'ici à ce Poëte, ſont fort au deſſus de ſon mérite.*

(e) P. 12. v. 2. (f) P. 14. v. 15.
(g) P. 35. v. 22. (h) P. 16. v. 9. p. 35. v. 16.
(i) P. 17. v. 12. & p. 18. v. 3.
(k) P. 32. v. 23. (l) P. 37. v. 6.

FINIS.

Lately publiſh'd by Mr. Maittaire, *in Neat Pocket Volumes, the following Books,* viz.

ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝΤΑ. Novum Teſtamentum. Græcè.

P. Virgilii Maronis Opera.

Q. Horatii Flacci Opera.

Catulli, Tibulli, & Propertii Opera.

P. Ovidii Naſonis Opera tribus tomis comprehenſa.

Publii Terentii Carthaginienſis Afri Comœdiæ Sex.

Titi Lucretii de Rerum Naturâ Libri Sex.

M. Annæi Lucani Pharſalia: ſive de Bello Civili inter Cæſarem & Pompeium Libri Decem.

Phædri Aug. Liberti Fabularum Æſopiarum Libri Quinque; item Fabulæ quædam ex MS. veteri à Marquardo Gudio deſcriptæ; cum Indice Vocum & Locutionum. Appendicis loco adjiciuntur Fabulæ Græcæ quædam & Latinæ ex variis Authoribus collectæ; quas claudit Avieni Æſopicarum Fabularum Liber Unicus.

D. Junii Juvenalis & Auli Perſii Flacci Satyræ.

M. Valerii Martialis Epigrammata.

Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum Vitæ.

Lucius Annæus Florus. Cui ſubjungitur Lucii Ampelii Liber Memorialis.

Caii Saluſtii quæ extant.

Velleii Paterculi Hiſtoriæ Romanæ quæ ſuperſunt.

Juſtini Hiſtoriarum ex Trogo Pompeio Libri XLIV.

Q. Curtius Rufus de Rebus Geſtis Alexandri Magni.

C. Julii Cæſaris & A. Hirtii De Rebus à C. Julio Cæſare geſtis Commentarii. Cum C. Jul. Cæſar. fragmentis.

Chriſtus Patiens. Rapini Carmen Heroicum.

[illegible]

WM

[illegible]